

A SIÓFOKI SZC BAROSS GÁBOR

TECHNIKUM ÉS SZAKKÉPZŐ ISKOLA

SZAKMAI PROGRAMJA

Tartalomjegyzék

I. Nevelési program.....	1
1. Az iskolában folyó nevelő-oktató munka pedagógiai alapelvei, céljai, feladatai, eszközei és eljárásai	1
1.1. Alapelvek	1
1.2. Pedagógiai munkánkat meghatározó értékeink	1
1.3. Általános célok	1
1.4. Általános feladatok	2
1.5. A Siófoki SZC Baross Gábor Technikum és Szakképző Iskolán belüli iskolatípusok céljai, feladatai.....	3
1.6. Eszközök és eljárások	4
1.7. GINOP 6.2.3	6
2. Személyiségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatok	6
3. Az egészségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatok	8
4. Közösségfejlesztéssel kapcsolatos feladatok.....	8
4.1 A személyiségfejlesztés és a közösségfejlesztés feladatainak megvalósítását szolgáló tevékenységi rendszer és szervezeti formák	9
4.2 A nevelési-oktatói célok megvalósítását segítő tanórán kívüli tevékenységek.....	9
5. A oktatók helyi feladatai, az osztályfőnök feladatai.....	11
5.1 Az oktatók helyi feladatai	11
5.2 Az osztályfőnök feladatai	12
6. A kiemelt figyelmet igénylő tanulókkal kapcsolatos pedagógiai tevékenység	13
6.1 A tehetség, képesség kibontakoztatását segítő tevékenységek.....	13
6.2 A beilleszkedési, magatartási nehézségek enyhítését szolgáló tevékenységek.....	13
6.3 Sajátos nevelési igényű tanulók nevelése- oktatása.....	14
6.3.1 A pszichés fejlődés zavara miatt a nevelési, tanulási folyamatban tartósan és súlyosan akadályozott tanuló	14
6.3.2 A kóros hiperkinetikus vagy kóros aktivitászavar, a figyelemzavar	17
6.3.3 A gyengénlátó tanuló	17
6.3.4 A nagyothalló tanuló.....	18
6.4 A tanulási kudarcnak kitett tanulók felzárkóztatását segítő program ...	19
6.5 Gyermek- és ifjúságvédelemmel kapcsolatos feladatok.....	20
6.6 Hátrányok enyhítését segítő tevékenység.....	21
7. Az intézményi döntési folyamatban való tanulói részvétel rendje	22
8. A szülő, a tanuló, az oktató kapcsolattartásának, együttműködésének formái.	23
8.1 Az iskola és a tanulók	23

8.2	Az iskola és a szülők.....	23
8.3	Az iskola és a kollégium.....	24
9.	A tanulmányok alatti vizsgák rendje	24
9.1	Különbözeti vizsgák	24
9.2	Osztályozó- és javítóvizsgák	24
9.3	A vizsgaformák és a tantárgyi követelmények	25
9.4	Független vizsgabizottság kérése	25
9.5	Eljárási rend előrehozott érettségi vizsga esetén	26
9.6	A közösségi szolgálat	26
10.	A felvétel és az átvétel helyi szabályai.....	27
10.1	Felvétel	27
10.2	Átvétel.....	27
11.	Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátításával kapcsolatos iskolai terv.	28
II.	Oktatási program	29
1.	Alkalmazott kerettantervek.....	29
1.1	Technikum	29
1.2	Szakképző iskola	30
1.3	Szakképzésre épülő érettségre felkészítő technikus képzés levelező tagozaton.....	31
1.4	Dobbantó program és műhelyiskola	31
2.	A közismereti tantárgyak tananyaga.....	32
3.	A közismereti kerettantervben meghatározott pedagógiai feladatok helyi megvalósításának részletes szabályai	32
4.	A mindennapos testnevelés, testmozgás megvalósításának módja	32
5.	A választható tantárgyak, foglalkozások, és az ezeket tanító oktatók kiválasztásának szabályai	33
6.	Érettségi felkészítés a választható tantárgyakból	33
7.	A középszintű érettségi vizsga témakörei	34
8.	A tanuló tanulmányi munkájának írásban, szóban vagy gyakorlatban történő ellenőrzési és értékelési módja; a tanuló teljesítményének, magatartásának és szorgalmának értékelése és minősítése	34
8.1	Tantárgyi teljesítmények értékelése	34
8.2	A tanulók értékelése, az értékelés alapelvei	34
8.3	Magatartás és szorgalom minősítése	35
9.	Az iskola magasabb évfolyamára lépés feltételei.....	35
10.	A csoportbontások és az egyéb foglalkozások szervezésének elvei.....	35
11.	Az egészségnevelési és környezeti nevelési elvek, programok, tevékenységek	36
11.1	A környezeti nevelés alapelvei	36

11.2 Környezeti nevelés tanítási órákon	36
11.3 Környezeti nevelés tanítási órán kívül	37
12. A tanulók esélyegyenlőségét szolgáló intézkedések	37
13. A tanulók jutalmazásának elvei	38
14. Az emelt szintű érettségi vizsgára történő felkészítéshez az emelt szintű oktatásban alkalmazott fejlesztési feladatok és követelmények	38
III. Képzési program	39
1. Alkalmazott szakmai programok, programtantervek	39
1.1 Szakgimnázium, Technikum	39
1.2 Szakképző iskola	39
2. A szakmai tantárgyak tananyaga	40
3. A tanuló, illetve a képzésben részt vevő személy teljesítményének ellenőrzése és értékelésének, illetve minősítésének módja	40
4. A szakmai vizsgához kapcsolódóan szervezett egybefüggő felkészítés rendje	40
5. Intézményi kapcsolattartás gazdálkodó szervezetekkel	40
IV. Egészségfejlesztési program	41
1. Általános fejlesztési követelmények	42
2. A testi és lelki egészség a képzési programban	42
3. Az egészségnevelés ajánlott tartalma, témakörei	45
4. A tevékenység keretei, eszközök és módszerek	46
5. Az egészségmagatartás befolyásolásának lehetőségei	47
6. Mentálhigiéné	47
V. Pályaorientációs szolgáltatások	48
1. Általános pályaorientáció	48
2. Szakmacsoportokhoz kapcsolódó pályaorientáció	48
VI. Záradék	49
VII. Mellékletek	49

I. NEVELÉSI PROGRAM

1. Az iskolában folyó nevelő-oktató munka pedagógiai alapelvei, céljai, feladatai, eszközei és eljárásai

1.1. Alapelvek

Iskoláink nevelő-oktató munkáját a demokrácia értékei, az európai keresztény-humanista értékrend és a nemzeti értékek hatják át.

Az iskolán belüli és kívüli kapcsolatok kialakítását az emberi méltóság és az egyetemes emberi jogok tiszteletben tartása, a különböző kultúrák iránti nyitottság és tolerancia jellemzi. Biztosítja a tanulók azon jogát, hogy képességeiknek, érdeklődésüknek, adottságaiknak megfelelő nevelésben és oktatásban részesüljenek.

Nevelő-oktató munkánk középpontjában a kompetencia alapú oktatás áll: olyan ismeretek, készségek, képességek, attitűdök fejlesztése, amely megszilárdítja az egész életen át tartó tanuláshoz szükséges képességeket, és biztosítja a sikeres munkaerő-piaci alkalmazkodáshoz nélkülözhetetlen tudás kialakulását.

A sajátos nevelési igényű tanulók ellátása a szocializációjukat segítő inkluzív nevelésben valósul meg, melyben fejlesztésük a számukra megfelelő tartalmak közvetítésével segíti a minél teljesebb önállóság elérését és a társadalomba való minél teljesebb beilleszkedést. Az intézmény kiemelt figyelmet fordít a befogadó környezet kialakítására, az egyediséghez való alkalmazkodásra.

1.2. Pedagógiai munkánkat meghatározó értékeink

- a tanulás, a tudás,
- a gyakorlatban alkalmazott tudás, kompetencia,
- az egészséges életmód,
- a sport, a mozgás a személyiség életében,
- humanista, demokratikus gondolkodás, közösségi magatartás,
- munkafegyelem, megbízhatóság, felelősségérzet,
- kreativitás, az alkotó önfejlesztés,
- egészséges nemzettudat, hazaszeretet, lokálpatriotizmus,
- az újra való nyitottság,
- az együttműködés.

1.3. Általános célok

Az iskolában folyó nevelés-oktatás célja az, hogy

- közvetítse az egyetemes és nemzeti kultúra alapértékeit,
- kiterjessze és elmélyítse a tanulók általános műveltségét,

- kialakítsa az élethosszig tartó tanulás igényét és az erre való készséget, a kitartó és fegyelmezett munka képességét,
- erősítse a tanulók önállóságát, öntevékenységet, kreativitását,
- fejlessze a diákokban az önmagukért és környezetükért érzett felelősséget,
- neveljen mások és a másság elfogadására, az újra való nyitottságra, rugalmasságra, □ előzze meg vagy csökkentse a sajátos nevelési igényű tanulók fogyatékoságukból eredő hátrányát,
- készítse fel a tanulókat a társadalomba való sikeres beilleszkedésre, segítse őket egy értékeket és javakat teremtő élethez,
- az adott sajátos nevelési igényű tanuló sérülés-specifikus szempontjait figyelembe véve támogassa a társadalmi beilleszkedését,
- segítse a sajátos nevelési igényű tanulók egyéni sikereket segítő funkcióinak fejlesztését, a tanulók képességeinek és tehetségének kibontakozását,
- fejlessze a NAT, a közismereti kerettanterv és a szakmai programterv által deklarált kulcskompetenciákat.

1.4. Általános feladatok

Az iskolában folyó nevelő-oktató munka feladata, hogy

- kialakítsa a műveltség megszerzésének kívánalmát, az élethosszig tartó tanulás igényét,
- neveljen az élet tiszteletére, a természeti környezet védelmére, az egészséges életmód értékeinek elfogadására,
- fejlessze a kommunikációs és tanulási képességeket, neveljen az anyanyelv igényes használatára,
- tegye képessé a tanulókat az információk közti eligazodásra,
- ösztönözze a tanulókat a megszerzett ismeretekre épülő véleményalkotásra és az ezeken alapuló döntésekre,
- fejlessze a konfliktuskezeléshez szükséges személyiségjegyeket (önismeret, önbizalom, alkalmazkodó képesség, a siker és a kudarc tűrése, a kulturált vitakészség),
- fejlessze a logikus gondolkodás és problémamegoldás képességét,
- olyan légkört, környezetet alakítson ki, amely egymás kölcsönös tiszteletére nevel.

A sajátos nevelési igényű tanulók neveléséhez-oktatásához kapcsolódó feladatok:

- a tanulók sérülésspecifikusság szerinti fejlesztése,
- megfelelő tanulásszervezési formákkal a differenciált, egyénre szabott fejlesztés biztosítása, alkalmazkodva az eltérő képességekhez,
- a szakértői véleményben szereplő javaslatok beépítése a tanórai tevékenységbe,
- az oktatók együttműködése a tanuló fejlesztésében részt vevő szakemberrel.

1.5. A Siófoki SZC Baross Gábor Technikum és Szakképző Iskolán belüli iskolatípusok céljai, feladatai

A technikumi nevelő-oktató munka célja, hogy

- a tanulók támogatást kapjanak a képességek, kompetenciák megalapozásához, kibontakoztatásához és megerősítéséhez,
- felkészítse a tanulókat a sikeres érettségi vizsgára, a szakképzésbe való bekapcsolódásra, felsőfokú továbbtanulásra,
- a tanulók értékeket, készségeket és életszerű tudást sajátítsanak el, és képessé váljanak ezek alkalmazására; váljanak alkalmassá önálló, felelős döntéseken alapuló munkára, a munkaerőpiac elvárásainak teljesítésére,
- készüljenek fel a folyamatos szakmai megújulásra, az egész életen át tartó tanulásra, a változó körülményekhez való alkalmazkodásra.

A technikumi nevelő-oktató munka feladata, hogy

- az ágazati alapoktatás során felkeltse az érdeklődést a választott szakterület iránt,
- tegye képessé a tanulókat az életben felmerülő gyakorlati kérdések megválaszolására,
- fejlessze a diákok kezdeményező, vállalkozó készségét,

A szakképző iskolai nevelő-oktató munka célja, hogy

- a tanulókat a választott szakma elsajátításához szükséges műveltségi alapokhoz juttassa,
- a tanulók támogatást kapjanak a képességek, kompetenciák megalapozásához, kibontakoztatásához és megerősítéséhez,
- a tanulók értékeket, készségeket és életszerű tudást sajátítsanak el, és képessé váljanak ezek alkalmazására,
- készítse fel a tanulókat a szakmai és az érettségi vizsgára, a munkába állásra, az egész életen át tartó tanulásra,
- kialakítsa a munkatársakkal való együttműködés képességét.

A szakképző iskolai nevelő-oktató munka feladata, hogy

- a Nemzeti köznevelésről és a Szakképzésről, valamint a szakmai programtervekről szóló törvények figyelembevételével, a Nemzeti alaptanterv keretei között a tanulók adottságainak figyelembevételével határozza meg a követelményeket,
- hatékony és motiváló tanulási módszerek alkalmazásával növelje a diákok tanulási aktivitását, segítse sikerélményhez jutásukat,
- egyénre szabott gyakorlati feladatokkal biztosítsa a szakma megszerettetéséhez szükséges munkasikert,

A dobbantó programban folytatott nevelő-oktató munka célja, hogy

- a 16. életévüket betöltött, alapfokú végzettséggel nem rendelkező fiatalokat felkészítse a szakmatanulásra
- a tanuló megtalálja a számára vonzó részszerkát
- rendelkezzen e részszerka tanulásának megkezdéséhez szükséges kompetenciákkal
- a diák saját képességeinek és terveinek megfelelő fejlesztésben részesüljön

A dobbantó programban folytatott nevelő-oktató munka feladata, hogy

- a célzott fejlesztés, amely bemeneti mérésen alapul és egyéni tanulási utak révén valósul meg
- hatékony és motiváló tanulási módszerek alkalmazásával növelje a diákok tanulási aktivitását, segítse sikerélményhez jutásukat,
- a pályaorientáció, életpályatervezés: a tanuló számára megfelelő részszerka megtalálásának segítése

A műhelyiskolai nevelő-oktató munka célja, hogy

- a klasszikus iskolai környezetben nehezen oktatható, fejleszthető, lemorzsolódással veszélyeztetett tanulók részszerkát szerezzenek
- a diákok sajátítsák el a részszerka gyakorlásához szükséges kompetenciákat

A műhelyiskolai nevelő-oktató munka feladata, hogy

- a célzott fejlesztés, amely a bemeneti mérésre és az egyéni célkitűzésekre alapozott fejlesztés révén valósul meg
- egyéni előrehaladási tempó szerint, tényleges munkakörnyezetben történjen a részszerkához szükséges képességek elsajátítása

1.6. Eszközök és eljárások

Nevelő-oktató munkánk során a kitűzött célok elérése érdekében előnyben kell részesíteni azokat a módszereket, amelyek fokozzák a tanulók tanórai tevékenységét (tanuló centrikus oktatás), és melyek alkalmazkodnak a tanulók eltérő képességeihez, változó előképzettségükhöz (differenciált oktatás). A módszertani megújulás érdekében oktatóink folyamatosan részt vesznek olyan továbbképzéseken, melyeken a korszerű, inkluzív pedagógiát, a differenciált módszertant és a kulcskompetenciákat fejlesztő oktatást megismerhetik, illetve tovább fejleszthetik.

A sajátos nevelési igényű tanulók fejlesztésében alkalmazott sérülés-specifikus módszerek, eljárások igazodnak a tanulók sajátos nevelési igényéhez, állapotához, tanulási stratégiájához. Az alábbiakban felsorolt módszerek aktivizáló hatása és hatékonysága a felsorolás sorrendjében növekszik, az alkalmazott módszer megválasztásában ezt a tényrt oktatóink figyelembe veszik, alkalmazásuk a mindenkori szakmai autonómia részét képezi.

Alapmódszerek

- tanári magyarázat (frontális tanítás): beszélgetés, kérdve kifejtés, előadás, előadás demonstrációval, illusztrációval
- munkáltatás (egyéni, de nem önálló tanulás): feladatmegoldás, variációs módszer, házi feladat (azonos)
- individualizálás (egyéni és önálló tanulás): egyénre szabott feladatok, feladatrendszerrel segített tanítás-tanulás, ugyanarról a témáról különböző nehézségű és bonyolultságú feladatok megfogalmazása a különböző képességű egyének vagy csoportok számára
- együttműködésen alapuló tanulási módszerek: kooperatív tanulás, projekttanulás páros munka.
-

Motiváló módszerek

- csoportmunka (a csoportokat különböző témájú és nehézségű feladatok elé állítjuk)
- játék (szerepjáték, szimuláció, verseny)
- vita
- kutató-felfedező módszer (főként a természettudományokban)
- projekt módszer (a tanulók érdeklődésének megfelelő tanulási célok és tartalmak megfogalmazása)
-

Stratégiák (komplex módszerek)

- programozott oktatás
- számítógéppel segített tanítás-tanulás
- oktatócsomag
- mesterfokú tanítás-tanulás
-

A célok elérését segítő tanulásszervezési eljárások

Csoportbontás:

A tanulók kommunikációs képességének fejlesztése érdekében valamennyi évfolyamon és képzési formában biztosítjuk a csoportbontásban való oktatást idegen nyelvekből, a gondolkodás képességének fejlesztése érdekében informatikából.

A hatékonyság érdekében arra törekszünk, hogy az egy-egy csoportokban tanulók létszáma ne haladja meg a 18 főt.

Szabadon választott foglalkozások:

A tanulók érdeklődésének és képességeinek megfelelően szabadon választott tanórai, és tanórán kívüli foglalkozásokat biztosítunk.

Szabadon választott tanórai foglalkozásaink: emelt szintű érettségire felkészítés, második idegen nyelv, fakultáció.

Tanórán kívüli foglalkozásaink: felzárkóztatás, tehetséggondozás, vizsga előkészítő, érdeklődési kör (szakkör), stb.

Tanulmányi és sportversenyek:

Az önbizalom és a vállalkozó szellem erősítése érdekében szorgalmazzuk és támogatjuk tanulóink részvételét a különböző szintű tanulmányi és sportversenyeken, iskolai szintű megmérettetéseket rendezünk változatos témákban.

Meghívott előadók:

Elsősorban osztályfőnöki órák keretében meghívott előadók segítségével felvilágosító illetve megelőző előadásokat szervezünk az egészséges életmódra nevelés érdekében.

Egyéb eszközök

Szabadidős foglalkozások: előadói estek, előadások, mozi-, színház- és múzeumlátogatások szervezésével segítjük elő az iskolán kívüli ismeretszerzést.

Segítjük diákjainkat saját, közösségfejlesztő rendezvényeinek megszervezésében (pl. osztálykirándulások, klubdelutánok, elsősavatók, farsang stb.) és támogatjuk őket az egyéb közös együttléttel és élményeket biztosító rendezvények (pl. sportrendezvények) szervezett látogatásában.

1.7. GINOP 6.2.3

Oktatási céljaink elérésében segítségünkre vannak a GINOP 6.2.3-17-2017-00033 projekt keretében beszerzett, az oktatási munkánkat segítő technikai berendezések, IKT eszközök. Segítségükkel sikerült megújítani az intézményben folyó munka technikai hátterét.

Szintén a projekt adott lehetőséget arra is, hogy a végzettség nélküli iskolaelhagyás, lemorzsolódás számainak csökkentése érdekében oktatóink módszertani képzéseken vehettek részt, hogy határozottabban tudják segíteni diákjainkat választott szakmájuk megszerzésében.

2. Személyiségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatok

Modern pedagógiai felfogás szerint a személyiségfejlesztés értékközvetítés, amelynek eredményeként a tanulók motívumai, szokásai, életmódja az értékekkel való azonosulás révén belső hajtóerővé, szükségletté válik.

Célunk: a tanulók személyiségének széleskörű fejlesztése a különféle iskolai tevékenységek megszervezésével.

Fő területei:

- erkölcsi nevelés
- értelmi nevelés
- közösségi nevelés
- érzelmi (emocionális) nevelés
- állampolgári nevelés
- akarati nevelés
- munkára nevelés
- környezettudatos életmódra nevelés

Feladataink:

- megfelelő szociális minták, attitűdök, készségek és ismeretek elsajátításának elősegítése, családi életre nevelés, párkapcsolatok érzelmi háttérének fontossága,
- élményszerű, pozitív minták bemutatása történelmi személyiségek, irodalmi hősök magatartási mintáin keresztül,
- az értelmi képességek fejlesztése, az önálló ismeretszerzéshez szükséges képességek kialakítása; az ismeretsajátítási folyamatban bátrabban építünk tanítványaink aktivitására (önálló gyűjtőmunka, kiselőadás, megfigyelés, kísérlet, keresés a könyvtárban és az Interneten),
- versenyszellem kialakítása és fokozása,
- az önkifejezés gazdag tárházának bemutatása, gyakoroltatása, kommunikációs készségek fejlesztése,
- olyan iskolai légkör kialakítása, amely az egyének és csoportok kölcsönös megértését, együtttérzését segíti elő,
- olyan magatartási szabályok kialakítása és működtetése, amelyek átláthatók, mindenkitől egyértelműen és következetesen elvárhatók,
- olyan érzelmi légkör kialakítása és fenntartása az osztályokban, az oktatói testületben, amelyben a oktatók és a tanulók is biztonságban, jól érzik magukat,
- olyan szituációk, helyzetek, előadások, beszélgetések szervezése, mely során a tanulók önismerete fejlődik, felismerhetik adottságaikat, hajlamukat, rátermettségüket,
- a kitartás, a szorgalom, a céltudatosság és az elkötelezettség kialakítása,
- a munka fontosságának tudatosítása,
- tanórai és tanórán kívüli lehetőségek felkutatása a diákok alkotó tevékenységének elősegítése érdekében,
- a tanulók testi képességeinek fejlesztése, a testmozgás iránti igény felkeltése,
- sportolási lehetőségek optimális kihasználása,
- tudatosítani a diákokban, hogy a szenvedélybetegségek kialakulása megelőzhető; felismerhetőségi jegyek tanítása; hangsúlyozni, hogy gyógyítási mód is létezik,
- a környezettudatos életmód szokássá válásának kezdő lépéseit segíteni a megfelelő ismeretek átadásával, személyes példamutatással.

A sajátos nevelési igényű tanulók fejlesztése szakmai együttműködéssel valósul meg. A személyiségfejlesztés alapja a szakértői és rehabilitációs bizottság szakvéleménye és az oktató tanulókra vonatkozó megfigyelése, a fejlődés folyamatos nyomon követése és önmagához mért értékelése.

3. Az egészségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatok

Az egészségnevelés általános célja, feladatai

- a testi, pszichikai, szellemi adottságaikban egészséges fiatalok nevelése,
- személyiségfejlődésük, a társadalomba való beilleszkedésük segítése,
- az egészséges életmód, a harmonikus, erkölcsös és konstruktív életvitel szokásrendszerének kiépítése - úgy, hogy ezek számukra értékke váljanak,
- az ehhez szükséges ismeretek, készségek, attitűdök elsajátítása, kialakítása,
- elsődleges cél a megelőzés, az egészségvesztés megakadályozása, a különféle tényezők megszüntetésére való törekvés olyan tevékenységekkel és eszközökkel, amelyek egyrészt az általános egészséget segítik elő, másrészt általuk a specifikus betegségek megelőzhetők,
- intézményünk fő célja, hogy harmonikus (testben és lélekben) jól képzett fiatalok kerüljenek ki az életbe.

4. Közösségfejlesztéssel kapcsolatos feladatok

A tanulói személyiség fejlesztésére irányuló nevelő és oktató munka egyrészt a nevelők és a tanulók közvetlen, személyes kapcsolata révén valósul meg, másrészt közvetett módon, a tanulói közösség ráhatásán keresztül érvényesül. A tanulók közösségben történő nevelésének megszervezése, irányítása a nevelő-oktató munkánk alapvető feladata.

A tanulói közösségek fejlesztésével kapcsolatos feladataink:

- A különféle iskolai tanulói közösségek megszervezése, nevelői irányítása. *Feladat:* az iskolai élet egyes területeihez (tanórákhoz, tanórán kívüli tevékenységekhez) kapcsolódó tanulói közösségek kialakítása, valamint ezek életének tudatos, tervszerű nevelői fejlesztése
- A tanulók életkori sajátosságainak figyelembevétele a tanulóközösségek fejlesztésében. *Feladat:* a tanulói közösségek irányításánál a nevelőknek alkalmazkodniuk kell az életkorral változó közösségi magatartáshoz: a gyermek heteronóm (a felnőttek elvárásainak megfelelni akaró) személyiségből autonóm (önmagát értékelni és irányítani képes) személyiséggé válásáig.
- Az önkormányzás képességének kialakítása. *Feladat:* a tanulói közösségek fejlesztése során ki kell alakítani a közösségekben, hogy nevelői segítséggel közösen tudjanak maguk elé célt kitűzni, a cél eléréseért összehangolt módon tevékenykedjenek, illetve az elvégzett munkát értékelni tudják.
- A tanulói közösségek tevékenységének megszervezése. *Feladat:* A tanulói közösségeket irányító oktatóknak a közösségek tevékenységét tudatosan tervezni és folyamatosan szervezni kell, hiszen a tanulói közösség által történő közvetett nevelés csak akkor érvényesülhet, ha a tanulók a közösség által szervezett tevékenységekbe bekapcsolódnak, azokban aktívan részt vesznek, és ott a közösségi együttéléshez szükséges magatartáshoz és viselkedési formákhoz tapasztalatokat gyűjthetnek.
- A közösség egyéni arculatának, hagyományainak kialakítása. *Feladat:* a tanulói közösségre jellemző, az összetartozást erősítő erkölcsi, viselkedési normák, formai keretek és tevékenységek rendszeressé válásának kialakítása, ápolása.
- A sajátos nevelési igényű tanulók eredményes szocializációját elősegíti a nem sajátos nevelési igényű tanulókkal együtt történő nevelésük. *Feladat:* az osztályközösség felkészítése a sajátos nevelési igényű tanulók befogadására.

4.1 A személyiségfejlesztés és a közösségfejlesztés feladatainak megvalósítását szolgáló tevékenységi rendszer és szervezeti formák

Tanítási órák

A tanulói személyiségfejlesztés legfontosabb színtere a hosszabb tanítási – tanulási folyamatba illeszkedő tanítási óra. Az iskola nevelői a tanítási-tanulási folyamat megszervezése során kiemelten fontosnak tartjuk a tanulók motiválását, a tanulói aktivitás biztosítását és a differenciálást.

A motiválás célja, hogy tanulóinkban felébresszük azokat az indítékokat, amelyek a fiatalokat tanulásra ösztönzik, és ezt a tanulási kedvet a tanulás végéig fenn is tartsuk. A tanítási órák tervezésénél és szervezésénél minden esetben előtérbe helyezzük azokat a módszereket és szervezeti formákat, amelyet a tanulók tevékenykedtetését, vagyis állandó aktivitását biztosítják.

Az iskolai tanulási folyamat során kiemelten fontos feladat a differenciálás, vagyis az, hogy a oktatók nevelő-oktató munkája a lehetőségekhez mérten a legnagyobb mértékben igazodjon a tanulók egyéni fejlettségéhez, képességeihez és az egyes tantárgyakból nyújtott teljesítményéhez.

E feladatok megoldását a tanítási órákon az alábbi tanítási módszerek és szervezeti formák segítik:

- Az oktatók az egyes szaktárgyak tanítási óráin előnyben részesítik az egyéni képességekhez igazodó munkaformákat, így – elsősorban a gyakorlásnál, ismétlésnél – a tanulók önálló és csoportos munkájára támaszkodnak.
- A szociálisan hátrányos helyzetű, beilleszkedési, magatartási, tanulmányi problémákkal küzdő tanulók részére egyéni segítséget nyújtunk. Figyelembe vesszük a Tanulási Képességet Vizsgáló Szakértői és Rehabilitációs Bizottság ajánlását, fejlesztő foglalkozásokat szervezünk.

A személyiségfejlesztés kiemelt színtere az osztályfőnöki óra:

Az oktatói testület a megfelelő szervezetek segítségével arra törekszik, hogy hosszú távon a tanulói ifjúság problémamegoldó képessége a szükséges szintre növekedjen, hogy a fiatalok képessé válhassanak egy produktív életstílus kialakítására, és a drogok és egyéb káros élvezeti szerek visszautasítására.

Ezért az osztályfőnöki tanterv kidolgozásánál kiemelt szerepet kapott a sikeres személyiség kialakítása, a hatékony kommunikáció, a jövőkép tematikája.

4.2 A nevelési-oktatói célok megvalósítását segítő tanórán kívüli tevékenységek

Hagyományőrző tevékenységek:

- Megemlékezések (október 6., a kommunizmus áldozatainak emléknapja, a Holocaust emléknapja)
- Iskolai ünnepségek (október 23., március 15., szalagavató, ballagás)
- Egyéb rendezvények (pl. szecskaavató, diáknapi, iskolák névadóiról megemlékezés, kerek évfordulók stb.)

Diákönkormányzat:

A tanulók és a tanulóközösségek érdekeinek képviselőjére, a tanulók tanórán kívüli, szabadidős tevékenységének segítésére az iskolában diákönkormányzat működik. A diákönkormányzat munkáját megválasztott küldöttekből álló vezetőség irányítja. A diákönkormányzat tevékenységét az igazgató által megbízott nevelő segíti.

Tehetséggondozó és felzárkóztató foglalkozások:

Az egyéni képességek minél jobb kibontakoztatását, a tehetséges tanulók gondozását, valamint a gyengék felzárkóztatását az egyes szaktárgyakhoz kapcsolódó tanórán kívüli tehetséggondozó és felzárkóztató foglalkozások segítik.

Formái:

- Iskolai sportkör:

Az adott iskolai sportkör tagja az intézmény minden tanulója. Az iskolai sportkör a tanórai testnevelési órákkal együtt biztosítja a tanulók mindennapi testedzését, valamint a tanulók felkészítését a különféle sportágakban az iskolai és iskolán kívüli sportversenyekre.

- Szakkörök:

A különféle szakkörök működése a tanulók egyéni képességeinek fejlesztését szolgálja. A szakkörök jellegüket tekintve lehetnek művésziek, technikaiak, szaktárgyiak, de szerveződhetnek valamilyen közös érdeklődési kör, hobbi alapján is. A szakkörök indításáról – a felmerülő igények és az iskola lehetőségeinek figyelembe vételével - minden tanév elején az iskola oktatói testülete dönt. Szakkör vezetését olyan felnőtt is elláthatja, aki nem az iskola dolgozója. A szakkör lehet ingyenes, vagy térítési díj ellenében igénybe vehető.

- Versenyek, vetélkedő, bemutatók:

A tehetséges tanulók továbbfejlesztését segítik a különféle (szaktárgyi, sport, művészeti stb.) versenyek, vetélkedők, melyeket az iskolában, illetve az iskolák között is évente rendszeresen szervezünk. A legtehetségesebb tanulókat az iskolán kívüli versenyeken való részvételre is felkészítjük. Ők az országos, regionális illetve a megyei versenyeken vehetnek részt és adhatnak számot tudásukról. A versenyek, vetélkedők megszervezését, illetve a tanulók felkészítését a különféle versenyekre az oktatók szakmai munkaközösségei vagy a szaktanárok végzik.

Felkérés esetén segítséget nyújtunk a különböző megyei, regionális és országos tanulmányi, szakmai versenyek megszervezéséhez, lebonyolításához; amennyiben ezt az intézmény önerőből meg tudja oldani (pl. felügyelet, terem biztosítása). Amennyiben az adott verseny megszervezése költséggel jár az intézmény számára, akkor a fenntartóval való külön egyeztetés szükséges.

- Tanulmányi kirándulások:

Az iskola oktatói a tantervi követelmények teljesülése, a nevelő munka elősegítése céljából az osztályok számára tanulmányi kirándulást szervezhetnek. A tanulmányi kiránduláson való részvétel önkéntes, a felmerülő költségeket a szülőknek kell fedezniük. Támogatjuk a szakmai kiállításon való részvételt is.

- Szabadidős foglalkozások:

A szabadidő hasznos és kulturált eltöltésére kívánja az oktatói testület a tanulókat azzal felkészíteni, hogy a felmerülő igényekhez és a szülők anyagi helyzetéhez igazodva különféle szabadidős programokat szervez (pl. túrák, kirándulások, táborok, színház- és múzeumlátogatások, klubdelutánok, táncos rendezvények stb.) A szabadidős rendezvényeken való részvétel önkéntes, a felmerülő költségeket a szülőknek kell fedezniük. Az iskola a költségvetéséből erre a célra fordítható keret erejéig támogatást nyújt.

Az iskola létesítményeinek, eszközeinek egyéni vagy csoportos használata:

A tanulók igényei alapján előzetes megbeszélés után lehetőség van arra, hogy az iskola létesítményeit, illetve eszközeit (pl. sportlétesítmények, számítógép stb.) a tanulók – tanári felügyelet mellett – egyénileg, vagy csoportosan használják.

5. A oktatók helyi feladatai, az osztályfőnök feladatai

5.1 *Az oktatók helyi feladatai*

- a tanítási órákra való felkészülés és a tanítási órák előkészítése,
- a tanulók dolgozatainak javítása,
- a tanulók munkájának rendszeres értékelése,
- eseti helyettesítés,
- a megtartott tanítási órák dokumentálása, az elmaradó és a helyettesített órák vezetése,
- érettségi, különbözeti, felvételi, osztályozó vizsgák lebonyolítása,
- felügyelet a vizsgákon, tanulmányi versenyeken, iskolai méréseken,
- a tanulmányi versenyekre felkészítés, a versenyek lebonyolítása,
- tehetséggondozás, felzárkóztatás, a tanulók fejlesztésével kapcsolatos feladatok,
- osztályfőnöki, munkaközösség-vezetői, diákönkormányzatot segítő feladatok ellátása,
- az ifjúságvédelemmel kapcsolatos feladatok ellátása,
- a pályakezdő oktatók szakmai segítése, mentorálása,
- szülői értekezletek, fogadóórák megtartása,
- részvétel az oktatói testületi, munkaközösségi értekezleteken, megbeszéléseken,
- részvétel a munkáltató által elrendelt továbbképzéseken,
- a tanulók felügyelete az óráközi szünetekben,
- iskolai kulturális, és sportprogramok szervezése,
- a tanulók nevelési- oktatási intézményen belüli szerveződésének segítségével összefüggő feladatok végrehajtása,
- tanulmányi kirándulások, iskolai ünnepségek és rendezvények megszervezése,
- iskolai ünnepeken és iskolai rendezvényeken való részvétel,
- tanítás nélküli munkanapon a igazgató által elrendelt szakmai jellegű munkavégzés,
- iskolai dokumentumok készítésében, felülvizsgálatában való közreműködés,
- szertárrendezés, a szaktantermek rendben tartása,
- különböző feladatellátási helyekre történő alkalmazás esetén a telephelyek közötti utazás.

5.2 Az osztályfőnök feladatai

Az osztályfőnököt – az osztályfőnöki munkaközösség vezetőjével konzultálva – az igazgató bízta meg minden tanév júniusában, elsősorban a felmenő rendszer elvét figyelembe véve.

- Az iskola szakmai programjának szellemében neveli osztályának tanulóit, munkája során maximális tekintettel van a személyiségfejlődés jegyeire.
- Együttműködik az osztály diákbizottságával, segíti a tanulóközösség kialakulását.
- Segíti és koordinálja az osztályban tanító oktatók munkáját. Kapcsolatot tart az osztály szülői munkaközösségével.
- Figyelemmel kíséri a tanulók tanulmányi előmenetelét, az osztály fegyelmi helyzetét.
- Minősíti a tanulók magatartását, szorgalmát, minősítési javaslatát a nevelőtestület elé terjeszti.
- Az osztályban és a szülői közösségben előkészíti a sajátos nevelési igényű tanulók befogadását.
- Szükség szerint – a szaktanárokkal is egyeztetve – a jogszabályokban meghatározott módon kezdeményezi a tanuló szakértői vizsgálatát.
- Szülői értekezletet tart.
- Ellátja az osztályával kapcsolatos ügyviteli teendőket: napló vezetése, ellenőrzése, félévi és év végi statisztikai adatok szolgáltatása, bizonyítványok megírása, továbbtanulással kapcsolatos adminisztráció elvégzése, hiányzások igazolása.
- Középiskolában szervezi és nyomon követi a tanulók által teljesítendő 50 órás közszolgálati munkát. (A teljesített órákat vezeti a naplóban, törzslapban, bizonyítványban.)
- Az igazolatlan hiányzásokat rendszeresen ellenőrzi és az 5. igazolatlan óra után a tanköteles korú tanulók esetében jelzi a titkárságon, hogy értesíteni kell a tanuló tartózkodási helye szerinti illetékes gyámhatóságot és a gyermekjóléti szolgálatot. A tizenötödik igazolatlan óra után ismételten értesíteni kell a gyermekjóléti szolgálatot és az általános szabálysértési hatóságot, huszonöt igazolatlan óra után pedig a tanuló tartózkodási helye szerinti illetékes gyámhatóságot.
- Segíti és nyomon követi osztálya kötelező orvosi vizsgálatát.
- Kiemelt figyelmet fordít az osztályban végzendő ifjúságvédelmi feladatokra, kapcsolatot tart az iskola ifjúságvédelmi felelősével.
- Tanulóit rendszeresen tájékoztatja az iskola előtt álló feladatokról, azok megoldására mozgósít, közreműködik a tanórán kívüli tevékenységek szervezésében.
- Javaslatot tesz a tanulók jutalmazására, büntetésére, segélyezésére.
- Részt vesz az osztályfőnöki munkaközösség munkájában, segíti a közös feladatok megoldását.
- Rendkívüli esetekben órát látogat az osztályban.

6. A kiemelt figyelmet igénylő tanulókkal kapcsolatos pedagógiai tevékenység

6.1 *A tehetség, képesség kibontakoztatását segítő tevékenységek*

Célunk a valamely területen az átlagosnál jobb képességekkel rendelkező, ezen belül a kiemelkedően tehetséges tanulók felismerése, képességeiknek kibontakoztatása, fejlesztése.

Tevékenységek:

- az egyéni képességekhez igazodó tanórai tanulás megszervezése;
- a csoportbontásos oktatás;
- a nem kötelező / választható / tanórán tanulható tantárgyak tanulása;
- a tehetséggondozó foglalkozások működtetése;
- az iskolai sportkör működtetése;
- a szakkörök működtetése;
- versenyek, vetélkedők, bemutatók szervezése / szaktárgyi, sport, kulturális stb./;
- a szabadidős foglalkozások szervezése / pl. színház- és múzeumlátogatások /;
- az iskolai könyvtár, valamint az iskola más létesítményeinek, eszközeinek egyéni vagy csoportos használata;
- a továbbtanulás segítése,
- kapcsolat a különböző szakmai szervezetekkel, a tehetséges tanulók irányítása „központi” szakkörökbe, zeneiskolába, sportegyesületekbe stb.

6.2 *A beilleszkedési, magatartási nehézségek enyhítését szolgáló tevékenységek*

Célunk, hogy tanulóinkat úgy neveljük, hogy a magatartást szabályozó normákat elfogadják, képesek legyenek az osztályközösségbe, az iskola közösségébe beilleszkedni. Találják meg az összhangot az egyéni és közösségi érdekek között. Legyenek képesek tetteik szociális konzekvenciáinak, más személyek problémáinak és érdekeinek figyelembe vételére. Értsék meg a magatartást szabályozó normák érvekkel történő alátámasztását.

Tevékenységek:

- az osztályfőnökök és a szaktanárok egyéni beszélgetések során próbálják meg a diákokkal együtt megkeresni a problémát előidéző okokat,
- minden nehézségekkel küzdő diák esetében egyénre szabott korrekció alkalmazása az osztályfőnök, az ifjúságvédelmi felelős közreműködésével,
- speciális osztályfőnöki órák keretében személyiségfejlesztő módszerek, személyiségfejlesztő programok alkalmazása; amennyiben szükséges, illetékes szakemberek segítségének igénybe vétele,
- súlyos zavarokkal, problémákkal küzdő diákjainknál orvosok, pszichológusok pszichoterápiás segítségének igénybe vétele,
- állandó kapcsolat tartása a Gyermejkölési Szolgálattal és a Nevelési Tanácsadóval,
- az egyéni képességekhez igazodó tanórai tanulás megszervezése,
- a felzárkóztató foglalkozások, fejlesztő foglalkozások tartása,
- a szülők és a családok nevelési gondjainak segítése, szükség esetén családlátogatások.

6.3 Sajátos nevelési igényű tanulók nevelése- oktatása

Az intézmény befogadó iskola, vállalja a sajátos nevelési igényű, egyéb pszichés fejlődési zavarral (tanulási és figyelemzavarral) küzdő tanulók ellátását.

Az intézmény kiemelt figyelmet fordít a befogadó környezet kialakítására. Pedagógiai szemléletét a sokszínűség felismerésére, elismerésére törekvés, a tanulók egyéni sajátosságaihoz igazodó, az együttnevelést szolgáló tanulásszervezési módok alkalmazása jellemzik.

A sajátos nevelési igényű tanulók fejlesztésének tervezésénél az oktatók figyelembe veszik a sajátos nevelési igényű tanulók iskolai oktatásának irányelvét. Az adaptációs folyamatban az oktatók a tanuló számára előnyös ismeretszátírási módszereket preferálnak.

Adaptációs tevékenység pszichés fejlődési zavarral küzdő tanulók esetén:

- a tanulók iskolai fejlesztésének pedagógiai szakaszai megegyeznek a Nat-ban rögzítettekkel,
- speciális tanulásszervezési eljárások, értékelés, eszközhasználat,
- a szakértői vélemény javaslata alapján egyes tantárgyakból, tantárgyrészekből az értékelés és minősítés alóli mentesítés.

6.3.1 A pszichés fejlődés zavara miatt a nevelési, tanulási folyamatban tartósan és súlyosan akadályozott tanuló

A súlyos tanulási, beilleszkedési és magatartási zavarok háttérében részképesség-zavarok, kóros hyperkinetikus vagy kóros aktivitászavar és/vagy figyelemzavar, az iskolai teljesítmények eléréséhez szükséges pszichikus funkciók kialakulatlansága, fejletlensége vagy a felsoroltak halmozott előfordulása áll fenn. Nem határozhatunk meg egységes jellemző jegyeket; az egyes állapotok a tünetek/tünet-együttesek komplexitásától függően a funkciógyengeségtől a komplex személyiség-, illetve általános tanulási zavarig terjedhetnek. A percepció bázis többdimenziós érintettsége miatt az olvasás, írás, számolás elsajátításában különböző súlyosságú akadályt jelent, az enyhe zavartól egészen a funkcióképtelenségig.

a) A részképesség-zavarok körébe az iskolai teljesítmények - elsősorban az alapvető eszköztudás (olvasás, írás, számolás) - elsajátításának nehézségei, a képességek deficitje, valamint az általuk kiváltott, következményes magatartási és/vagy tanulási zavarok komplex tünet-együttese tartozik.

Jellemző, hogy az adott részképességben az intelligencia szintjének ellentmondó súlyos teljesítménybeli elmaradás mutatkozik, valamint teljesítményszóródás mutatható ki az intelligenciafaktorok, a mozgáskoordináció és a beszéd szintje között. A részképesség-zavarok tüneteit mutató tanulók általános jellemzője a számukra nehéz iskolai feladatok iránti feltűnő közömbösség, érdektelenség, amely a nehézségek következtében fokozatosan elmélyül, és a tanulással kapcsolatos tevékenységek (olvasás, írás, számolás) elutasításában fejeződik ki.

b) A kóros hyperkinetikus vagy kóros aktivitászavar, a figyelemzavar megléte esetén az érintett tanuló rövidebb ideig tud a feladathelyzetben megmaradni, az általánosnál sokkal több cselekvéses, tanulási helyzetet igényel. Azok a tanulók, akik súlyos figyelemzavaruk (helyzetidegenség, hibás-hiányos helyzetfelismerés) vagy fejletlen önirányítás, gyenge önértékelési képesség miatt nem tudnak a tanulási szituációba beilleszkedni, állandó személyes kontrollra, megerősítésre szorulnak.

Míg a részképesség-zavarok gyakran ép érzékszervek esetén is az érzékszervi fogyatékoság (gyengénlátás, enyhe nagyothallás) látszatát kelthetik, addig a hiperaktivitás, a nyugtalanság, a túlmozgások, a figyelemzavar előfordulásakor a tanulók általánosan gyenge képességűnek, értelmi fogyatékosnak tűnhetnek.

Az idegrendszer csökkent terhelhetőségének, érési lelassulásának jelei a tanulási, magatartási zavar tüneteit mutató tanulóknál az alábbiak:

- általában érzékenyebbek a meteorológiai változásokra,
- fáradékonyabbak az átlagnál, nehezen tűrik a zajokat, nehezen viselik el a várakozási feszültséget,
- gyakrabban van szükségük pihenésre, szünetre, egyedüllétre,
- fokozottabban igénylik a tevékenységet meghatározó állandó kereteket, érthető és követhető szabályokat.

A fejlesztés alapelvei

- A részképeség-zavar tüneteit mutató tanulók (SNI) sajátos nevelési igényeinek kielégítése gyógypedagógiai tanár, terapeuta és/vagy pszichológus közreműködését igényli. A rehabilitációs célú órakeretben a tanulók fejlesztése egyéni terápiás terv alapján történik.

A kialakulatlan részképeség jellegének megfelelően az iskolai oktatásban érvényesíteni kell a számonkérési, értékelési, esetleg - indokolt esetben, a tanulási képességet vizsgáló szakértői és rehabilitációs bizottság javaslata alapján - az egyes tantárgyakból, tantárgyrészekből az értékelés és minősítés alóli mentesítés lehetőségét.

Az iskolai nevelés, oktatás során kiemelt feladat:

- a) az egészséges énkép és önbizalom kialakítása,
- b) a kudarcűrő-képesség növelése,
- c) az önállóságra nevelés.

A fejlesztés kiemelt céljai, feladatai

- differenciált tanórai foglalkoztatás
- egyéni haladási ütem biztosítása
- fokozott segítségnyújtás
- egyéni képességeket figyelembe vevő értékelés
- hosszabb felkészülési idő biztosítása, kevesebb feladatmennyiség adása
- szükség esetén eszközhasználat biztosítása
- hatékony tanulási stratégiák kialakítása
- szükség szerint a szóbeli feleletek előnyben részesítése

Diszlexia, diszgráfia

A diszlexia a tanulási zavarok fogalomkörébe tartozó, intelligenciaszinttől független olvasási és helyesírási gyengeség. Hátterében a központi idegrendszer sérülései, organikus eltérései, érési késése, működési zavara, örökletesség, lelki és környezeti okok különböző összefonódásai találhatók meg, valamelyik dominanciájával. Általában differenciálatlan az aktív szókinés, és gyenge a verbális emlékezet. A tanuló az új szavakat nehezen jegyzi meg, megmásítja, torzítja, jó értelmi képesség esetén új szót alkot helyette, vagy körülírja a fogalmat. Az olvasás tanulása során nehezen alakul ki a hang-betű kapcsolat, gyakori és makacs betűtévesztések fordulnak elő, a sorrendben átvetések tapasztalhatók, a hosszabb szavak áttekintése rendkívül nehéz. Hibás kombinációk, felületes akusztikus képzetek előhívása észlelhető. Nehéz a figyelem megosztása az olvasási technika és a szöveg tartalma között, pontatlan a toldalékok olvasása, lassú az olvasási tempó, gyenge a szövegértés.

A súlyos olvasás-írászavar irreverzibilis, maradványtünetei a közép- és felsőfokú oktatásban, illetve a felnőttkorban is feltűnnek és fennmaradnak.

Diszgráfia esetén az írómozgásokban, azok kivitelezésében jellemző a rossz kéztartás, az íróeszköz helytelen fogása, a görcsösség. Más tananyagokban való előrehaladáshoz viszonyítva nagyon lassú az írás megtanulásának folyamata.

Az írómozgás egyenetlen, ritmusa és lendülete töredezett lesz, az optimális mozgássor csak nagyon lassan valósul meg, ezért fáradékonyabbak a diszgráfiás tanulók.

A fejlesztés célja:

Az olvasás-, írászavarok javításának feladata az iskolás korban, hogy kialakítsa a tanulóban az intellektusának és mindenkor osztályfokának megfelelő értő olvasás-írás készséget, fejlessze kifejező készségét, segítse az olvasás, írás eszközzé válását az ismeretek megszerzésében.

A fejlesztés feladatai:

- a) a testséma biztonságának kialakítása,
- b) a téri és időrelációk kialakítása praktikus és verbális szinten,
- c) a vizuomotoros koordináció gyakorlása,
- d) a látás, hallás, mozgás koordinált működtetése,
- e) az olvasás, írás tanítása (szükség esetén újratanítása) lassított tempójú, nyújtott ütemű, hangoztató-elemző, szótagoló, a homogén gátlás elvét figyelembe vevő, valamint a vizuális és auditív észlelésre alapozó módszerrel,
- f) az olvasás, írás készségének folyamatos gondozása, fejlesztése a tanuló egész iskolai pályafutása alatt,
- g) a kompenzáló technikák alkalmazása valamennyi tantárgy tanulása során,
- h) az élő idegen nyelv oktatása speciális módszerekkel, auditív megközelítéssel,
- i) az olvasásképtelenség esetében a tanulás segítése a szövegek auditív tolmácsolásával, gépi írással, szövegszerkesztő használatának megtanításával és alkalmazásával.

Diszkalkulia

A diszkalkulia különböző számtani műveletek, matematikai jelek, kifejezések, szabályok megértésének, a számjegy, számkép felismerésének, egyeztetésének, grafikus ábrázolásának, a számok sorrendiségének, számneveket szimbolizáló vizuális alakzatok azonosításának nehézsége más iskolai teljesítmények (pl. olvasás, írás, idegen nyelv tanulás) jó színvonala mellett. Hátterében általában valamilyen idegrendszeri sérülés húzódik meg, amelynek következtében zavart az érzékelés-észlelés folyamata, sérült a gondolkodás. Nehezítetté válik a szimbólumok felismerése és tartalmi azonosítása, akadályozott a fogalmak kialakulása, sérülnek a fogalmakkal végzett gondolkodási műveletek, a sor- és szabályalkotás, a téri és síkbeli viszonyok érzékelése, illetve zavart szenved az emlékezet és a figyelem.

A diszkalkuliás tanulóknál általában hiányzik a matematikai érdeklődés, kialakulatlan a mechanikus számlálás képessége, a mennyiség-állandóság. Súlyos elmaradásaik vannak a matematikai nyelv használatában, a matematikai relációk verbális kifejezésében.

A fejlesztés feladatai:

- a) az érzékelés-észlelés, a figyelem, az emlékezet, a gondolkodás és a beszéd összehangolt, intenzív fejlesztése,
- b) a testséma kialakítása,
- c) a téri relációk biztonsága,
- d) a relációk nyelvi megalapozása, a matematikai nyelv tudatosítása,
- e) a szerialitás erősítése,
- f) segítő, kompenzáló eszközök használatának megengedése,
- g) a fogalmak, így a szám- és műveletfogalom kialakításakor a manipuláció előtérbe helyezése, a megfigyelés és a megértés érdekében a matematikai eszközök használata, a képi, vizuális megerősítés,
- h) a fokozott mennyiségű gyakorlás során az egyéni sajátosságokhoz igazított, megjegyzést segítő technikák, eljárások megtalálása és alkalmazása.

6.3.2 A kóros hiperkinetikus vagy kóros aktivitászavar, a figyelemzavar

Hiperkinetikus zavarok

Már az első öt évben kialakuló tünet-együttes, melyet jellemez a tevékenységek csapongása, a figyelmetlenség, a nagyfokú impulzivitás, a szabályok gyakori megszegése, megfontolatlanosság, többszöri konfrontálódás a társakkal. Gyakori a kognitív működések zavara, illetve a nyelvi és motoros képességek fejlődésének késése. Másodlagos szövődménye az aszociális viselkedés és csökkent önérték-tudat.

Magatartási zavarok

Jellemzői a visszatérő és tartós disszociális, agresszív vagy dacos magatartássémák. A viselkedés erősen eltér az adott életkorban elvárhatótól, a szociális elvárásokat durván áthágja. Sokkal súlyosabb lehet, mint egy gyermekcsíny vagy egy serdülőkori lázadás és hosszan tart (hat hónap vagy annál hosszabb ideig). Jellemzi még: nagyfokú harcoság, társakkal, tárgyakkal, állatokkal szembeni durva bánásmód, fenyegető erőfitogtatás, indulatkitörések, iskolakerülés, hazudozás.

A fejlesztés elvei, módszerei, feladatai:

- a) A tanuló optimális helyének megválasztása az oktató kommunikációs jelzéseinek megfelelő érzékelésére.
- b) Az egyénhez igazított követelmények kialakítása a gyermek képességeinek, érdeklődésének, terhelhetőségének ismeretében.
- c) A tanuló viselkedésének (kommunikációjának, önbizalmának, magabiztosságának, önérvényesítésének, cselekvéses, illetve verbális megnyilvánulásainak) megismerése siker vagy kudarc esetén. Ennek alapján a tanuló alkalmazkodásának, a kortárs csoportba való beilleszkedésének segítése.
- d) Együttműködés a családdal és más szakemberekkel.
- e) A fejlődés segítése gyakori pozitív visszajelzésekkel, a sikerélmény biztosítása.

6.3.3 A gyengénlátó tanuló

A látássérülés a szem, a látóideg vagy az agykérgi látóközpont sérülése következtében kialakult állapot, mely megváltoztatja a tanuló megismerő tevékenységét, alkalmazkodó képességét, személyiségét. Gyógypedagógiai szempontból azok a tanulók látássérültek, akiknek látásteljesítménye (vízusa) az ép látáshoz (vízus: 1) viszonyítva két szemmel és korrigáltan (szemüveggel) is 0–0,33 (látásteljesítmény 0–33%) közötti. Látássérült az a tanuló is, akinek a látótere – tekintése fixációs pontjától mindkét irányban legfeljebb 10°, azaz teljes szélességében legfeljebb 20°. Gyengénlátók azok a tanulók, akiknek az életvitelét nagymértékben korlátozza a csökkent látásteljesítmény (vízus: 0,1–0,33).

A gyengénlátó tanulók nevelés-oktatása során a Nat-ban meghatározott nevelési célok megvalósítása javarészt lehetséges, de mindenkor figyelembe kell venni, hogy a tanulók egyéni adottságai többnyire eltérnek az ép tanulók adottságaitól. Mindkét csoportba tartozó tanulók számára biztosítani kell a tanuláshoz és a társadalmi beilleszkedéshez szükséges speciális ismeretanyagot (speciális technikák és eszközök használata stb.) és a készségfejlesztést (önálló tanulásban használható eljárások, lényegkiemelés, megtartó emlékezet növelése, szóbeli kifejezőképesség gazdagítása, célszerű munkaszokások kialakítása, vizuális megfigyelőképesség fejlesztése stb.). A nevelési célok sérülésspecifikus tartalmakkal egészülnek ki.

A fejlesztés feladatai:

- a) a tanuló teljesítményének, eszközhasználatának, személyiségének megfigyelése a tanítási órákon,
- b) egyéni foglalkozásokon a gyermek vizuális képességeinek, önállóságának megfigyelése,
- c) a tanulónak tanácsadás, kompenzációs technikák kialakítása, újabb eszközök kipróbálása, ajánlása,
- d) a tanuló pedagógiai látásvizsgálata a látogatások során,
- e) a tárgyi feltételek biztosítottak-e a gyengénlátó gyermek tanuláshoz (ültetés, táblakép, tábla tisztántartása, táblára írt szöveg betűmérete, tankönyvek betűmérete, füzet, íróeszközei, szemléltetés minősége stb.),
- f) a tanítási órákon a megfelelő módszerek és eszközök alkalmazása a szaktanárok részéről,
- g) tanácsadás a szaktanároknak, a felmerülő problémák megbeszélése,
- h) tájékoztatás a szükséges eszközök beszerezhetőségéről, pályázati lehetőségekről,
- i) konzultálás a szülővel gyermeke szemészeti állapotáról, integrációjában felmerülő problémákról, továbbtanulásáról,
- j) a szülő tájékoztatása a legújabb technikai eszközökről, beszerzési lehetőségeiről,
- k) az intézmény és a szaktanárok tájékoztatása a Budapesti Gyengénlátók Általános Iskola és EGYMI nyílt napjairól, szolgáltatásairól.

6.3.4 A nagyothalló tanuló

A hallássérült tanulónál – a hallás hiánya vagy csökkenése miatt – a szokásostól eltérhet a nyelvi kommunikáció (beszédértés, szövegértő olvasás szókincs, nyelvi szerkezetek értése és használata, hangzó beszéd stb.) fejlettsége, ennek következtében a megismerő tevékenység és a teljes személyiség fejlődése is megváltozhat. A tanuló nyelvi kommunikációja intenzív fejlesztést igényel, mert ennek szintje általában nem korrelál életkorával, hallásállapotával – melytől pozitív és negatív irányú eltérés is lehet.

A nagyothalló tanulónál (a beszédhangok frekvenciatartományában mért hallásveszteség 30–45 dB közötti; közepes nagyothallás: esetén a a beszédhangok frekvenciatartományában mért hallásveszteség 46–65 dB közötti; súlyos nagyothallásnál a beszédhangok frekvenciatartományában mért hallásveszteség 66–90 dB közötti) A nagyothalló tanulónál a hallás csökkenése akadályozottságot jelent a hangzó beszéd elsajátításában és értésében. Ennek mértéke a súlyos kommunikációs zavartól a normál nyelvhasználat megközelítésének szintjéig terjedhet.

A fejlesztés feladatai:

- a) A hallási figyelem fejlesztése:
 - az akusztikus differenciálás fejlesztése
 - a szöveg értése
- b) Beszédmegértés és a szókincs fejlesztése:
 - szövegértelmezés, a történelmi olvasmányok, kémia tantárgy szókincsének megbeszélése, a szakmai tárgyak szókincsének elmélyítése
 - az értő olvasás fejlesztése
 - szöveges feladatok megértése, matematikai szókincs bővítése
 - vázlatkészítés, lényegkiemelés, kulcsszó kiemelés gyakorlása
 - interneten való keresés elsajátítása, információgyűjtés az internetről
 - számítógépes ismeretek fejlesztése

- c) Beszéd tartalmi fejlesztése:
 - a nyelvtani ismeretek gyakorlása
 - mondatalkotás fejlesztése (bővített mondatok alkalmazása, mondatok átfogalmazása saját szavaival, lényegkiemelés, összefoglalás)
 - az olvasottak lényegének kiemelése
 - a szóbeli és írásbeli kifejezőkészség fejlesztése (lényeges momentumok elmondása, leírása)
 - saját gondolatok kerek, egész megfogalmazása, leírása
- d) Gondolkodási funkciók fejlesztése:
 - ok-okozati összefüggések láttatása
 - az időrendi sorrend felismerése (olvasott szövegben)
 - a visszautaló elemek értelmezése
 - a problémamegoldó képesség fejlesztése
- e) Az emlékezet fejlesztése:
 - az auditív memória fejlesztése: memoriterek tanulása, szólánc játék
 - vizuális memória fejlesztése: memória játék
- f) Meglévő hanghibák javítása a köznapi beszédben
- g) A helyesírás gyakoroltatása, tollbamondás, diktálás alapján
- h) Önállóságra való bátorítás, az iskolai feladatok önálló teljesítése
- i) Felelősségvállalás a saját döntésekért, tettekért.

6.4 A tanulási kudarcnak kitett tanulók felzárkóztatását segítő program

A gyermek- és ifjúságvédelmi feladatokkal összhangban az iskola fontos feladata, hogy feltárjuk azokat az okokat, melyek a tanulók tanulási kudarcaihoz vezettek. Biztosítjuk a tanulók számára a felzárkóztatás lehetőségét. Segítséget kell nyújtani abban, hogy a családi háttérből adódó hátrányos helyzet enyhüljön.

Nem megfelelő háttér esetén támogatásban való részesítés:

- tartós tankönyvek biztosítása,
- kollégiumi elhelyezésben segítségadás,
- felterjesztés önkormányzati támogatásra, segélyezésre,
- a diákétkeztetés biztosítása,
- igény esetén a tanulószoba megszervezése.

Az oktató-nevelő munkában szükséges, hogy:

- ösztönözzünk a korrepetálásra, szükség esetén a fejlesztő foglalkozásokon való részvételre,
- a pályaaorientációs oktatással a tanulási kedv fokozása,
- változatos módszerekkel motiválás, sikerélmény biztosítása – segítsünk megfelelő tanulási stratégiák kialakításában,
- egyénre szabott tanítási – tanulási folyamat kialakítása.

A gyermek- és ifjúságvédelemmel kapcsolatos feladatokat és a tanulási kudarcnak kitett tanulók felzárkóztatását az intézmény összetett feladatként kezeli.

6.5 Gyermek- és ifjúságvédelemmel kapcsolatos feladatok

A nevelési és oktatási intézmények gyermek- és ifjúságvédelmi feladatait, a közoktatási intézmények működését szabályozó legfontosabb jogszabályok:

- 2011. évi CXCV. törvény a nemzeti köznevelésről
- 1997. évi XXXI. törvény a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról
- 20/2012. (VIII.31.) EMMI rendelet a nevelési-oktatási intézmények működéséről és a köznevelési intézmények névhasználatáról
- 2019. évi LXXX. törvény szakképzésről
- 12/2020. (II. 7.) Korm. rendelet a szakképzésről szóló törvény végrehajtásáról

A gyermekvédelmi törvény azon az elven alapszik, hogy a gyermek nevelése elsősorban a család joga és kötelessége. Ebben kell az államnak és az önkormányzatnak, valamint ezek intézményeinek segítséget nyújtani. Ennek érdekében foglalja össze a törvény a gyermek alapvető jogait és e jogok érvényesülésének garanciáit, illetve a szülői jogokat és kötelességeket.

A törvény megállapítja, hogy a gyermekvédelem olyan tevékenység, amely:

- a gyermek családban történő nevelkedésének elősegítésére,
- a veszélyeztetettségének megelőzésére és megszüntetésére,
- a szülői gondoskodásból kikerülő gyermek helyettesítő védelmének biztosítására irányul.

A gyermekvédelmi teendők ellátása az igazgató és az összes oktató feladata és kötelessége. A gyermek- és ifjúságvédelmi felelősnek e munkákat koordinálnia kell.

Feladata:

- a tanulók, szülők tájékoztatása azokról a lehetőségekről, személyekről, intézményekről, amelyekhez problémáik megoldására érdekében fordulhatnak;
- a veszélyeztető okok megléte esetén – melyek feltárásában segít az osztályfőnöknek – értesíti a gyermekjóléti szolgálatot;
- a tanulók anyagi veszélyeztetettsége esetén gyermekvédelmi támogatás megállapítását kezdeményezi.

A fentiek alapján az intézmény gyermekvédelmi tevékenysége a gyermek fejlődését veszélyeztető okok megelőzésére, feltárására és megszüntetésére terjed ki.

A megelőzést a következő tevékenységek szolgálják:

- az intézménynek rendszeres kapcsolatot kell tartania a szülőkkel, a családokkal (szülői értekezlet, fogadóórák, levél),
- segíteni és biztosítani kell a tanulói szervezetek, diákönkormányzatok (DÖK) létrejöttét és működését,
- a szenvedélybetegségek megelőzésére irányuló tevékenység,
- minden tanuló számára biztosítani kell a fejlődéséhez szükséges egészséges környezetet, a képességeinek, tehetségének kibontakozását,
- a tanulók jogait tiszteletben kell tartani, egyetlen tanuló sem kerülhet hátrányos helyzetbe nemzeti vagy etnikai hovatartozása, vallása, származása miatt,
- az intézménynek együtt kell működnie a gyermekvédelemmel foglalkozó más hatóságokkal (rendőrség, gyámhatóság, gyámhivatal), szervezetekkel (családsegítő és gyermekjóléti szolgálat, nevelési tanácsadó, ÁNTSZ, Vöröskereszt) és személyekkel (védőnő, orvos),

- bűnmegelőzési tanácsadó hálózat szolgáltatásainak igénybevétele.

A feltárásnak a következő területekre kell kiterjedniük:

- fel kell ismerni, és fel kell tárni a tanulók problémáit (felmérések, tesztek, kapcsolat az osztályfőnökökkel),
- meg kell keresni a problémák okait (egyéni beszélgetések gyerekekkel, szülővel, igazolatlan hiányzások ellenőrzése),
- segítséget kell nyújtani a problémák megoldásához,
- jelezni kell a problémát a gyermekjóléti szolgálatnak.

A gyermekvédelmi problémák feltárásának célja, hogy megelőzzük a súlyosabbá válásukat.

Az iskolán belüli segítségnyújtás tevékenységi formái:

- differenciált oktatás és képességfejlesztés
- személyes és egyéni tanácsadás a tanulóknak, szülőknek (korrepetálás, fogadóóra, egyéni beszélgetés, szülői értekezlet)
- kedvezményes étkeztetés
- a törvény szerinti egészségügyi szűrővizsgálat
- tanórán kívüli szabadidős programok szervezése
- szabadidő szervező alkalmazása
- a tanulók szociális helyzetének javítása, segélyekre való felterjesztés
- a szülőkkel való együttműködés – szülői értekezlet, szülői munkaközösség, iskolaszék

A gyermek- és ifjúságvédelmi felelős tevékenysége:

- segíti és összehangolja az intézmény oktatóinak gyermek- és ifjúságvédelmi tevékenységét,
- az osztályfőnök jelzései alapján nyilvántartja a veszélyeztetett, a hátrányos helyzetű, a halmozottan hátrányos helyzetű és SNI tanulókat,
- rendszeres kapcsolatot tart a Gyermekjóléti Szolgálattal, különös tekintettel a pártfogolt tanulókra (telefon, személyes találkozás, levél útján),
- megjelenik a Családsegítő Központban rendezett koordinációs értekezleteken,
- tájékoztatja a szülőket és a tanulókat arról, hogy problémáikkal az iskolán kívül milyen gyermekvédelmi feladatokat ellátó intézményeket kereshetnek fel, ennek érdekében az iskolában a tanulók és a szülők által jól látható helyen közzéteszi a fontosabb intézmények címét, telefonszámát,
- félévkor és év végén a pártfogolt tanulókról értékelést küld a Gyermekjóléti Szolgálatnak.

6.6 Hátrányok enyhítését segítő tevékenység

A feladatot az ifjúságvédelmi feladatokkal összhangban kezeljük. Kiemelt fontosságú az osztályfőnökök és az ifjúságvédelmi felelős tevékenysége. A tanév kezdetén a jogszabályok által előírt és megengedett körben különféle felmérések szolgálják az információgyűjtést tanulóinkról.

A tevékenység célja, segíteni azokon a tanulókon, akik szociális körülményeiket tekintve, vagy egészségügyi, szellemi, pszichés sajátosságaik miatt hátrányos helyzetűek vagy halmozottan hátrányos helyzetűek:

- a családi környezetükből adódóan (csonka családban élő gyermekek, állami gondozott gyerekek, munkanélküli szülők gyermeke, átmenetileg hátrányos helyzetűek)
- szülők nyolc osztálynál kevesebb végzettséggel rendelkeznek,
- a tanuló egészségügyi, pszichés zavarai miatt akadályoztatott a tanulásban.

Fontos a megelőzés szerepe, ezért osztályfőnöki órákon kiemelt hangsúlyt kapnak a megelőzést elősegítő témakörök (a törvény által megadott óraszámban).

Ilyen témakörök például:

- káros szenvedélyek elleni fellépés,
- a család szerepe,
- egészséges életmód.

A fenti témákból tartott osztályfőnöki órák fontos feladata, hogy felkészítsék a gyerekeket arra, hogy önálló életükben életmódjukra vonatkozóan helyes döntéseket hozzanak, egészséges életvitelt alakítsanak ki.

A nevelés nyújtson támogatást – különösen a serdülőknek – a káros függőségekhez vezető szokások (pl. dohányzás, alkohol, drog) kialakulásának megelőzésében. Az egészséges, harmonikus életvitelt megalapozó szokások a tanulók cselekvő, tevékeny részvételével alakíthatók ki.

Megkerülhetetlen feladat, hogy a nevelés foglalkozzon a szexuális kultúra és magatartás kérdéseivel, valamint a szexuális úton terjedő betegségekkel. Az iskola fordítson figyelmet a családi életre, a felelős, örömteli párkapcsolatokra történő felkészítésre.

Az iskola, mint élettér, biztosítsa az egészséges testi, lelki, szociális fejlődést.

A gyermek- és ifjúságvédelmi feladatok végrehajtása nem nélkülözheti a szülőkkel való kapcsolattartást (fogadóóra, szülői értekezlet, családlátogatás, iskolaszék). A diákbiztonságokat is bevonjuk döntéseink előkészítésébe.

Fontos feladat a felzárkóztatás és a hátrányos helyzet csökkentése.

Például:

- rendszeres korrepetálás, tanulószobai foglalkozások tartása,
- kedvezményes étkeztetés,
- javaslat önkormányzati segítyezésre,
- folyamatos kapcsolattartás az ifjúságvédelmi szervekkel (önkormányzatok, gyámhatóság, családsegítők, rendőrség).

7. Az intézményi döntési folyamatban való tanulói részvétel rendje

A tanulók az iskolai döntési folyamatokban való részvételüket a diákönkormányzaton keresztül gyakorolják. A DÖK létrehozását, működését és feladatait az intézmény házirendje szabályozza.

A DÖK döntési jogkörébe tartozó kérdéseket a 12/2020. (II. 7.) Korm. rendelet 216. § (1) bekezdése szabályozza.

A DÖK véleményezési jogkörét a 12/2020. (II. 7.) Korm. rendelet 216. § (3) és (4) bekezdése szabályozza.

8. A szülő, a tanuló, az oktató kapcsolattartásának, együttműködésének formái

Az iskola és a szülő közötti együttműködési kötelezettség teljesítésénél figyelembe kell venni a titoktartási kötelezettségről szóló törvényi előírásokat. E törvény ismerete minden dolgozónak kötelessége.

Általában elmondható, hogy a tanulókról való gondoskodás, a nevelés és oktatás hatékonyabb és eredményesebb, ha az érintettek együttműködnek.

8.1 *Az iskola és a tanulók*

A tanulók tájékoztatása az iskola életének és működésének őket is érintő területeiről, a tanulói jogokkal és kötelezettségekkel összefüggő kérdésekről alapvető feladat. A Siófoki Szakképzési Centrum létrejötté ezen a területen új feladatot is jelent, hiszen a tanulókat nem csak saját iskolájukról, hanem az új integrált intézményről a fent említett kérdésekben tájékoztatni kell. Ennek több lehetséges módja van, amellyel a centrum és az egyes intézmények saját szokásai és elképzelései szerint élhetnek.

Az intézmény egészének életéről, az iskolai munkatervről, az aktuális feladatokról a tanulók tájékoztatást kaphatnak:

- az iskolai diákönkormányzat ülésein rendszeresen,
- a diákközségi ülésen évente egy alkalommal,
- az iskola épületében elhelyezett hirdetőtáblákon keresztül,
- az osztályfőnökök által az osztályfőnöki órákon,
- az interneten keresztül,
- ahol működik, az iskolarádióon keresztül.

A tanulót és a tanuló szüleit a tanuló fejlődéséről, egyéni haladásáról a szaktanárok folyamatosan tájékoztatják.

A tanulók kérdéseiket, véleményüket, javaslataikat szóban vagy írásban egyénileg vagy választott képviselőik útján közölhetik az intézmény vezetésével, az oktatókkal, az oktatói testülettel.

8.2 *Az iskola és a szülők*

Az intézmény egészének életéről, az iskolai munkatervről, az aktuális feladatokról a szülők tájékoztatást kaphatnak:

- a Szülői szervezetek ülésén,
- az iskolában elhelyezett hirdető táblákon,
- alkalmanként írásbeli tájékoztatón keresztül,
- az osztályszülői értekezleten,
- iskola honlapján.

A tanulók egyéni haladásával kapcsolatos tájékoztatásra az alábbi fórumok szolgálnak:

- a szülői értekezletek,
- fogadó órák,
- nyílt napok,
- írásbeli tájékoztatók,
- elektronikus napló bevezetésével az interneten keresztül (a lehetőségek függvényében).

A szülői értekezletek és fogadóórák idejét az iskolai munkaterv évenként tartalmazza.

A szülők kérdéseiket, véleményüket, javaslataikat szóban vagy írásban egyénileg vagy választott képviselők útján közölhetik az intézmény vezetésével, a nevelőkkel, a nevelőtestülettel.

8.3 Az iskola és a kollégium

A kollégium - amíg a diák szüleitől távol van - felelősséggel tartozik a gyermek tanulmányi munkájáért, testi épségéért, stb. A kollégium a családra, mint partnerre a nevelésben eddig sem mindig számíthatott, épp ellenkezőleg: gyakran család vagy szülőpótló funkciót tölt be. Bizonyos helyzetekben, egy-egy probléma megoldásában valójában az intézmény, illetve a nevelő rendelkezik megfelelő eszközökkel, kompetenciával, bizalmi tőkével a szakszerű beavatkozás, a segítségnyújtás tekintetében.

A feladatok egyre nehezebbek, összetettebbek. A kollégiumpedagógus fokozott odafigyelése, törődése mellett legalább az iskola és a kollégium szoros együttműködésére van szükség ahhoz, hogy a fiatal a társadalmi elvárásoknak megfelelően teljesítsen, és versenyképes tudással lépjen ki a munkaerőpiacra, vagy üljön be az egyetemi padosorokba.

A Siófoki Szakképzési Centrum kötelékébe nem tartozik kollégium, de ennek ellenére az intézményben a kollégista tanulók osztályfőnökei természetesen kapcsolatot tartanak a kollégiumokkal és a kollégiumi nevelőkkel.

Az iskola és a kollégium együttműködésének szinterei:

- osztályfőnöki látogatás a kollégiumban,
- csoportvezető és az osztályfőnök kapcsolattartása (személyes, telefon, e-mail),
- kollégiumi nevelő óralátogatása előzetes egyeztetés alapján,
- a programok kölcsönös ismerete és látogatása,
- közös rendezvények szervezése,
- vezetői megbeszélések,
- elektronikus napló (ahol működik) közös használata (gyors információáramlás),
- közös tájékoztatók és szülői értekezletek szervezése,
- értekezleteken való kölcsönös részvétel,
- az együttműködés tapasztalatait évente összegezni kell, és a megfelelő beavatkozásokat el kell végezni.

9. A tanulmányok alatti vizsgák rendje

9.1 Különbözeti vizsgák

A különbözeti vizsgák célja:

A tanulói jogviszony átvétellel való létesítését tanulmányi követelmények teljesítéséhez kötjük. Az azonos, vagy magasabb évfolyamra való átvétel esetén a különbözeti vizsgák alapján dönt az igazgató arról, hogy a jelentkező tanuló rendelkezik-e a tanulmányok folytatásához szükséges alapvető tudás-és készségsszinttel, valamint megfelelő viselkedéskultúrával.

Az átvételi kérelem: az átvételi kérelmet a szülők aláírásával és indoklással ellátva az igazgatóhoz kell benyújtani. Az eseti kérelmek kapcsán az átvételt, a különbözeti vizsgatárgyakat és azok időpontját, valamint módját az igazgató határozza meg. A különbözeti vizsgákon való megfelelés biztosítja az eltérő tantervű iskolából érkező tanuló felzárkózását.

9.2 Osztályozó- és javítóvizsgák

Osztályozó vizsga: a 12/2020. (II. 7.) Korm. rendelet rendeletere alapján, ha a tanulónak egy tanítási évben az igazolt és igazolatlan mulasztása együttesen a 250 órát, egy adott tantárgyból

a tanítási órák harminc százalékát meghaladja, a tanítási év végén nem osztályozható, kivéve, ha a nevelőtestület engedélyezi, hogy osztályozó vizsgát tegyen. Ha a tanuló a tanítási év végén nem osztályozható, tanulmányait évfolyamismétléssel folytathatja.

A tanulóknak osztályozó vizsgát kell tennie félévkor és tanév végén, ha felmentették a tanórai foglalkozásokon való részvétel alól; illetve ha engedélyezték, hogy egy vagy több tantárgy tanulmányi követelményének egy tanévben, illetve az előírtnál rövidebb idő alatt tegyen eleget.

Javítóvizsga: ha a tanuló a tanév végén legfeljebb három tantárgyból elégtelen osztályzatot kapott, javítóvizsgát tehet. Javítóvizsga letételével folytathatók a tanulmányok akkor is, ha a tanuló az osztályozó vizsgáról, a különbözeti vizsgáról igazolatlanul távol maradt, vagy azt nem fejezte be, illetve az előírt időpontig nem tette le.

A helyi osztályozó vizsgák félévkor és a tanév végén, a munkatervben meghatározott időszakban, míg a javítóvizsgák augusztus 15. és 31. között, a következő tanév kezdete előtt vannak.

Az osztályozó, illetve javítóvizsgák során történik annak megállapítása, hogy a tanuló tudja-e a tantervi követelmények szerinti tananyagot, képes-e tudása gyakorlati alkalmazására, képes-e életkorának megfelelő lényeglátásra és ismereteinek átfogó megszerezésére.

9.3 A vizsgaformák és a tantárgyi követelmények

A 12/2020. (II. 7.) Korm. rendelet 186.§ és 187.§ alapján 1 nap 3 írásbeli és 3 szóbeli szervezhető. A közismereti, szakmai tantárgyak esetén a számonkérés írásbeli vagy szóbeli vizsgából áll. A készségtantárgyakból a számonkérés szóbeli vizsgából és gyakorlati feladatok megoldásából áll. Az írásbeli(k) értékelése során az egységes javításhoz a tantárgy szakmai munkaközösség vezetője által adott útmutató felhasználása kötelező.

9.4 Független vizsgabizottság kérése

A tanuló – kiskorú tanuló esetén a szülője – a félév vagy a tanítási év utolsó napját megelőző harmincadik napig; mulasztás miatt engedélyezett osztályozó vizsga esetében az engedély megadását követő öt napon belül jelentheti be, ha osztályzatának megállapítása céljából független vizsgabizottság előtt kíván számot adni tudásáról. A bejelentésben meg kell jelölni, hogy milyen tantárgyból kíván vizsgát tenni. Az igazgató a bejelentést nyolc napon belül továbbítja a kormányhivatalnak, amelyik az első félév, valamint a tanítási év utolsó hetében szervezi meg a vizsgát.

A tanuló – kiskorú tanuló esetén a szülője – a bizonyítvány átvételét követő tizenöt napon belül kérheti, hogy amennyiben bármely tantárgyból javítóvizsgára utasították, akkor azt független vizsgabizottság előtt tehesse le. Az iskola a kérelmet nyolc napon belül továbbítja a kormányhivatalnak, amely a vizsgát megszervezi.

Független vizsgabizottság előtt letehető vizsgáért térítési díjat kell fizetni.

9.5 Eljárási rend előrehozott érettségi vizsga esetén

A tanuló – kiskorú tanuló esetén a szülő – írásbeli kérelme alapján felmenthető egy tantárgy tanulása és értékelése alól az a tanuló, aki az adott tantárgyból előrehozott érettségi vizsgát tett. A kérelmet az igazgatóhoz kell benyújtani, melyhez csatolni kell az érettségi vizsga letételét bizonyító törzslapkirovat másolatát.

Amennyiben a tanuló felügyelete nem megoldható, akkor az órák látogatása alól nem adható felmentés.

9.6 A közösségi szolgálat

A 12/2020. (II. 7.) Korm. rendelet 107. § (1) bekezdése alapján az érettségi bizonyítvány kiadásának feltétele 50 óra közösségi szolgálat teljesítése. Ennek igazolása mellőzhető a felnőttoktatás esetében, illetve ha a sajátos nevelési igényű tanuló szakértői javaslatában ezt a bizottság javasolja.

A közösségi szolgálat megszervezésével kapcsolatos feladatokat a 12/2020. (II. 7.) Korm. rendelet 107. §-a szabályozza.

Az intézményben a 9-12. évfolyamon szervezzük meg a közösségi szolgálatot, mely 9. évfolyamon 5 óra felkészítő foglalkozással kezdünk, majd a 12. évfolyamon 5 óra feldolgozó foglalkozással zárjuk a program teljesítését. A tanulók és a szülők az iskola által felkínált lehetőségekből választhatnak; illetve javaslatot is tehetnek az igazgatónak arra vonatkozóan, hogy milyen további szervezetekkel kössön az iskola együttműködési megállapodást a közösségi szolgálat elvégzése érdekében.

Amennyiben egy technikumi tanulmányokat folytató diák – pl. hiányzásai miatt – nem tudja teljesíteni az 50 órát a 12. évfolyam végére, akkor a hiányzó órákat a 13. évfolyam során pótolhatja.

Az együttműködési megállapodások megkötéséért az intézmény vezetője, az elvégzett feladatok dokumentálásáért az osztályfőnök felelős.

A dokumentálás során az Oktatáskutató és Fejlesztő Intézet által kiadott Módszertani segédletet tekintjük irányadónak.

10. A felvétel és az átvétel helyi szabályai

A köznevelési intézmény tanulói közé felvétel vagy átvétel útján lehet bejutni, amely jelentkezés alapján történik.

10.1 Felvétel

Iskolánk a felvételi kérelmekről a tanulmányi eredmények, továbbá a szakképzésre vonatkozó jogszabályok szerinti egészségügyi, pályaalkalmassági követelmények teljesítése szerint dönt.

A pontos felvételi követelményeket kiadványainkban minden tanévben aktualizáljuk.

A jelentkezés rendjét és a felvételi eljárást a 20/2012. (VIII. 31.) EMMI rendelet szabályozza.

Az iskola felvételi tájékoztatót készít, és azt a honlapján nyilvánosságra hozza, valamint a KIFIR rendszerében október 20-áig elhelyezi. A felvételi tájékoztató tartalmazza:

- a szakképzési centrum OM-azonosítóját, a meghirdetett tanulmányi területek leírását, az azokat jelölő belső kódokat,
- a felvételi eljárás rendjét,
- a felvételi kérelmek elbírálásának, rangsorolásának módját, szabályait, ezen belül különösen a teljesítmények értékelésének módját és figyelembe vételének arányait,
- a sajátos nevelési igényű, valamint a beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő jelentkezőre vonatkozó speciális elbírálási szabályokat,
- ha az iskola szóbeli vizsgát vagy az Nkt. 27. § (5) szerinti képesség-, készségfelmérést szervez, a vizsga vagy a felmérés követelményeit, időpontját és helyét,
- szakképzésre vonatkozó szabályok alapján az egészségügyi és a pályaalkalmassági követelményeket.

10.2 Átvétel

A felsőbb évfolyamra jelentkezéskor az iskola vizsgálja: a tanuló megelőző tanulmányait, a választandó osztály befogadóképességét, az osztály struktúráját. Az átvételt megelőzően, a megelőző tanulmányok figyelembevételével az iskola különbözeti vizsgát írhat elő a jelentkezőnek.

A vizsga idejét az iskola igazgatója határozza meg.

Az átvétel igazgatói határozattal engedélyezhető:

- előzetes tanulmányok beszámításával (a szakképzésről szóló 2019. évi LXXX. törvény 62. § alapján), továbbá:
- különbözeti vizsgával,
- egyéni segítségnyújtással,
- türelmi idő biztosításával,
- évfolyamismétléssel.

11. Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátításával kapcsolatos iskolai terv

Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátításának célja, hogy a tanulók

- ismerjék meg az elsősegélynyújtás fogalmát,
- ismerjék meg az élettannal, anatómiával kapcsolatos legfontosabb alapfogalmakat,
- ismerjék fel a vészhelyzeteket,
- ismerjék a leggyakrabban előforduló sérülések élettani hátterét, várható következményeit,
- sajátítsák el a legalapvetőbb elsősegély-nyújtási módszereket,
- ismerkedjenek meg a mentőszolgálat működésével; sajátítsák el, mikor és hogyan kell mentőt hívni.

Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátításával kapcsolatos kiemelt feladatok

- a tanulók korszerű ismeretekkel és az azok gyakorlásához szükséges készségekkel és jártassággal rendelkezzenek az elsősegély-nyújtási alapismeretek területén,
- a tanulóknak bemutatjuk és gyakoroltatjuk velük az elsősegélynyújtás alapismereteit,
- a tanulók az életkoruknak megfelelő szinten – a tanórai és egyéb foglalkozások keretében – foglalkoznak az elsősegélynyújtással kapcsolatos legfontosabb alapismeretekkel

Az elsősegély nyújtásával kapcsolatos ismeretek tantárgyankénti és évfolyamonkénti megjelenését a képzési program rögzíti. A tanulók az ágazati alapképzésben vagy a szakmai képzésben a munkavédelem témájú órákon ismerkednek meg ezekkel a tartalmakkal (Munka- és környezetvédelem, Biztonságos munkavégzés, stb.).

II. OKTATÁSI PROGRAM

A Siófoki SZC Baross Gábor Technikum és Szakképző iskola alapvetően szakképzést folytató intézmény, ahol a szakközép iskolai képzés mellett a technikumi oktatás is jelen van.

Az intézmény felvállalja a középfokú szakképzés minden szintjét. A szakmák oktatását a képzési és kimeneti követelmények valamint a programtantervek alapján valósítjuk meg. Ezek segítségével biztosítható, hogy a tanulók átfogó tudást kapjanak és esetleg másik oktatási intézményben is folytathassák tanulmányaikat.

Az oktatási programot az iskola a Nemzeti alaptanterv, a kerettantervek és a szakmai programtantervek alapján, az érettségi vizsga és a szakmai vizsga vizsgakövetelményeinek figyelembe vételével határozza meg. A közismereti oktatás célja és feladata, hogy folytatódjon az általános iskolában megkezdett általános képzés, megalapozódjon az iskolák képzési rendszerének megfelelő szakmacsoportokban a szakképző évfolyamokon való továbbtanulás, illetve a technikumi képzések esetén felkészítsen az érettségire, valamint a felsőoktatási intézményekben való továbbtanulásra.

A szakirányú oktatás az iskolai oktatás szakmai vizsgára felkészítő pedagógiai szakaszát jelentik. A képzés időtartamát, az elméleti és gyakorlati órák arányát, a tananyagot a képzési és kimeneti követelményekre és programtantervre épített helyi szakmai program határozza meg.

Az iskola a saját arculatával, teljes programjával, helyi sajátosságaival, a tanulás szervezésének változatos módjaival biztosítja, hogy diákjai érdeklődésüknek, képességeiknek, eredményeiknek, pályaválasztási szándékuknak megfelelően tanulhassanak. Hozzájárul a reális énkép és önértékelési mechanizmus kialakulásához és felkészíti a diákokat a felnőtt lét szerepeinek betöltésére. Elősegíti az egészséges életvitel iránt elkötelezett szemlélet és magatartás kialakulását.

1. Alkalmazott kerettantervek

1.1 Technikum

Alkalmazott kerettanterv 2020-tól felmenő rendszerben

A technikumban a gimnáziumi kerettantervet kell alkalmazni a 110/2012. (VI. 4.) Korm. rendelet mellékletének II.2.1.3. pontja szerint.

A kerettanterv által meghatározott közismereti óraszámok

Óraterv					
	9.o.	10.o.	11.o.	12.o.	13.o.
Magyar nyelv	2	2	1	1	-
Irodalom	2+1	3	2+1	2	-
Idegen nyelvek	4*	4*	3*	3*	3*+2*
Matematika	4*+1*	4	3	3+1	-
Történelem	3	3	2	2+1	-
Állampolgári ismeretek	-	-	-	1	-
Digitális kultúra	1*	+1	-	-	-+2*
Testnevelés	4+1	4	3	3	-

Osztályfőnöki	1	1	1	1	1
Komplex term.tud.	3	-	-	-	-
Fizika v. biológia	-	2	2	-	-
Köt.vál. érettségi tantárgy (matematika.), vagy Idegen nyelv, vagy Informatika, vagy Szakmai tantárgy	-	-	2*	2*	-+2*
Pénzügyi és váll. ism.	-	1	-	-	-
SNI tanulók ellátása	2	2	2	2	2
Rendelkezésre álló közismereti órakeret	27	25	20	20	10
Ágazati alapoktatás	7*	9*	-	-	-
Szakirányú oktatás	-	-	14*	14*	24*
Szabadon tervezhető órakeret (közismeret)	3	1	1	2	6
Rendelkezésre álló órakeret	34	34	34	34	34
Rendelkezésre álló időkeret	57	57	58	58	

*Csoportbontás

Szabadon tervezhető órakeret terhére

1.2 Szakképző iskola

Alkalmazott kerettanterv 2020-tól felmenő rendszerben

A szakképző iskolában a szakképző iskolai közismereti kerettantervet kell alkalmazni a 110/2012. (VI. 4.) Korm. rendelet szerint.

Kerettanterv által meghatározott közismereti óraszámok

Óraterv			
Tantárgyak	9. évf.	10. évf.	11. évf.
Kommunikáció-magyar nyelv és irodalom	2	2+1	2
Idegen nyelv	2*	1*	1*
Matematika	2*	1	1+1
Történelem és társadalomismeret	3	-	-
Természetismeret	3	-	-
Digitális kultúra	-	+1	+1
Testnevelés	4+1	1	1
Osztályközösség építő program	1	1	1
Pénzügyi és vállalkozói ism.	-	-	1
Szabadon tervezhető órakeret	1	2	2

Rendelkezésre álló közismereti órakeret	17	7	7
Ágazati alapoktatás	16	-	-
Szakirányú oktatás	-	25	25
Rendelkezésre álló órakeret	34	34	34
Rendelkezésre álló időkeret	57	57	58

**Csoportbontás*

Szabadon tervezhető órakeret terhére

1.3 Szakképzésre épülő érettségire felkészítő technikus képzés levelező tagozaton

Alkalmazott kerettanterv

A technikumban a gimnáziumi kerettantervet kell alkalmazni a 110/2012. (VI. 4.) Korm. rendelet mellékletének II.2.1.3. pontja szerint.

Kerettanterv által meghatározott óraszám

Évfolyam/ Tantárgyak	11. levelező tagozat	12. levelező tagozat
Magyar nyelv és irodalom	1,5+0,5	1,5+0,5
Élő idegen nyelv (angol, német)	1,5+1,5	1,5+1,5
Matematika	1,5+0,5	1,5+1
Történelem, társadalmi és állampolgári ismeretek	1,5+0,5	1,5+0,5
Természetismeret	0,5	-
Informatika	0,5	0,5
Szabadon tervezhető órakeret	3	3,5
Összesen	10	10

Szabadon tervezhető órakeret terhére.

1.4 Dobbantó program és műhelyiskola

A tanulók képzése egyéni, a saját képességeinek megfelelő fejlesztéssel történik, melyet a fejlesztési tervek rögzítenek.

2. A közismereti tantárgyak tananyaga

A közismereti tantárgyak tananyagát az Szakmai program 1. számú (technikum) és a 2. számú (Szakképző iskola) melléklete tartalmazza.

3. A közismereti kerettantervben meghatározott pedagógiai feladatok helyi megvalósításának részletes szabályai

A gimnáziumi (technikum) és a szakképző iskolai kerettantervek alapján készítik el az oktatók a közismereti tantárgyak oktatási programját. A munkaközösségek irányításával megalkotott dokumentum tantárgyakra bontva tartalmazza a kerettantervek által meghatározott pedagógiai feladatokat és a haladási tervet. Az oktatók az adott osztály, csoport sajátosságaihoz alkalmazkodva, saját, bevált módszereik és eljárásaik alapján tervezik meg a feladatok megvalósítását.

Az oktatási programban meghatározott célok megvalósulását az oktatók folyamatosan ellenőrzik. A mérések, számonkérések eredményeit, a tapasztalatokat munkaközösségi megbeszéléseken osztják meg kollégáikkal. Ezek tükrében mérik fel szükséges változtatásokat és megtervezik azokat.

A munkaközösségek az oktatói értekezleteken mutatják be eredményeiket, félévenként legalább egy alkalommal.

4. A mindennapos testnevelés, testmozgás megvalósításának módja

A mindennapos testnevelésben lehetőség van arra, hogy a tanuláshoz szükséges tulajdonságokat megerősítsük: legyen erős, kitartó, becsületes és szorgalmas, ne legyen fáradékony, bírja a tanulással járó idegi és fizikai terhelést.

Célunk:

- Tanulóinkban felkelteni a rendszeres testmozgás, az egészséges életmód iránti igényt, elsajátíttatni az ehhez szükséges elméleti és gyakorlati tudnivalókat, ismereteket.
- Tudatosítani a tanulóknál a saját szervezetük felépítésének és működésének alapfokú tudnivalóit.
- A testnevelés, a sport segítségével kialakítani a tanulóknál a mindennapi élethez szükséges alapvető tulajdonságokat, készségeket: akaraterő, szorgalom, kitartás, becsületesség, szabályok betartása, a társak tisztelete, segítése, a csapatmunka szerepe, az idegi és fizikai állóképesség, az egészséges önbizalom, céltudatosság stb.
- A mindennapos testnevelés tematikáját a testnevelés helyi tantárgyi programja tartalmazza.

A testnevelés tanórai keretei mellett a tanulóknak biztosítjuk az iskolai sportlétesítmények mindennapos használatát, amelyekhez testnevelői tanári felügyeletet biztosítunk. Támogatjuk a tanulók sportegyesületekben való sportolását.

A technikumi és a szakközépiskolai osztályainkban minden elméleti oktatási napon 1-1 testnevelés órát biztosítunk. A komplex intézményi mozgásprogram adott tanévre aktualizált feladatterve az intézmény éves munkatervének melléklete, amely igazodik az intézmény hagyományaihoz és lehetőségeihez.

A szakképzésről szóló törvény végrehajtásáról szóló 12/2020. (II. 7.) Korm. rendelet 119.§ (3) bekezdése szerinti mindennapos testnevelésre vonatkozó heti két óra kedvezményt abban az esetben vehetik igénybe tanulóink, ha legalább heti 3 órarendi testnevelés órájuk marad.

5. A választható tantárgyak, foglalkozások, és az ezeket tanító oktatók kiválasztásának szabályai

A szakképzési törvény 2018. január 1-én hatályba lépett módosításai változást hoztak a szakgimnáziumi képzés tananyagtartalmának felépítésében. Ennek keretében a tanulók dönthetnek arról, hogy a tanult főszakképesítéshez kapcsolódó mellék-szakképesítést kívánják-e tanulni képzésük 11-12. évfolyamán. A szakgimnáziumnak az új jogszabályi keretek között – a szakmai képzés során a főszakképesítés kötelező tanulmányai mellett – legalább két alternatív tanulási lehetőséget kell felajánlania tanulóinak számára a szakmai tudás erősítése, szélesítése céljából. Egyrészt biztosítani kell a tanuló számára a mellék-szakképesítés megszerzésére irányuló képzés választásának lehetőségét, másrészt, ha a tanuló a mellék-szakképesítést nem választja, egyéb, az iskola által ajánlott, a tanuló szakmai kompetenciáit, tudását erősítő szakmai tartalmak tanulására kell lehetőséget adnia. 2018-tól felmenő rendszerben a tanulók választása szerinti kerettanterv szerint részesülnek oktatásban, amennyiben az adott alternatívát legalább tíz fő választja.

A tanuló az iskola kínálatából egyéb foglalkozásokat is választhat. A tanuló és a tanuló gondviselője írásban nyilatkozik a választásról, ami minimum a tanév végéig tart. Amennyiben valamilyen oknál fogva a diák és a gondviselő a választását felülbírálja és élni kíván változtatási jogával, úgy ezt írásban kell kezdeményeznie. Az iskola vezetősége a tanuló érintett oktatóinak véleményének kikérésével hozza meg döntését.

A tanuló abban az esetben választhat az oktatók közül, amennyiben a csoportalakítás során legalább két azonos csoport jön létre két különböző oktató vezetésével.

6. Érettségi felkészítés a választható tantárgyakból

A Siófoki SZC Baross Gábor Technikuma és Szakképző Iskolája a kötelező érettségi tárgyakon kívül biztosítja emelt szinten fizika és biológia, közép szinten fizika, biológia, és digitális kultúra tantárgyakból a tanulók felkészítését az érettségi vizsgára.

Technikum (szakgimnázium) esetében a 11-12. évfolyamon az emelt szintű felkészítéshez az emelt szintű oktatásban alkalmazott fejlesztési feladatokat és követelményeket a NAT és az érettségi vizsga részletes követelményeiről szóló 40/2002. (V.24.) OM rendelet szabályozza.

Előrehozott érettségi esetén a sikeres vizsgával a tanuló teljesíti a tantárgyi követelményeket. Amennyiben a vizsga tantárgya a tanítási nap első és utolsó órája, azon nem kell megjelenniük, a köztes órákon viszont kötelező a részvételük. A 12/2020 (II.7.) Kormányrendelet 258. § (3) bekezdése szerint a szakmai idegen nyelvi foglalkozások alól az idegen nyelvi érettségi nem mentesíti a tanulót.

7. A középszintű érettségi vizsga témakörei

A középszintű érettségi vizsga témaköreit a hozzájuk tartozó követelményekkel a 100/1997. (VI.13.) Kormányrendelet 2. számú mellékletének Második része határozza meg.

8. A tanuló tanulmányi munkájának írásban, szóban vagy gyakorlatban történő ellenőrzési és értékelési módja; a tanuló teljesítményének, magatartásának és szorgalmának értékelése és minősítése

8.1 *Tantárgyi teljesítmények értékelése*

Tantárgyi teljesítmények értékelése ötfokozatú skálán történik.

A jeles és elégséges osztályzat követelményeit a munkaközösségek közösen dolgozzák ki és határozzák meg a tantervi követelményeket figyelembe véve. Ennek betartása a munkaközösség minden tagjára nézve kötelező. A jó, a közepes osztályzatok követelményeit az oktatók önállóan állapítják meg, figyelembe véve a tanulóközösség összetételét. Minden esetben cél az, hogy az értékelés kellőképpen motiváljon, és ösztönzőleg hasson a tanulóra, fejlődését elősegítse.

A tanulók értékelésének módját tanév közben a szaktanár választja meg, de félévenként legalább három érdemjegyet kell adnia a tanulónak. Az érdemjegyet indokolni és közölni kell a tanulóval. Az érdemjegy megállapításánál a szaktanár a munkaközösség által meghatározott egységes követelményeket nem hagyhatja figyelmen kívül.

Azon tantárgyaknál, ahol szóbeli vizsgát kötelező tenni, legalább egy szóbeli feleletre kerüljön sor félévente.

Nagyobb témakörök végeztével szóbeli feleletre, vagy témazáró dolgozatra kerül sor, amelynek érdemjegye a többi jegytől megkülönböztetett színnel kerül a naplóba. A félévi, év végi osztályozásnál nyomatékosabban kell beszámítani ezeket, mint a szóbeli és írásbeli feleleteket. Ha a tanuló kétesre áll, a témazáró dolgozatok eredményei döntik el a jegyét.

Tanév végén a tanár a tanuló osztályzatát önállóan állapítja meg a tanév két félévében adott érdemjegyek alapján.

Azokon a területeken, ahol komplex ismeretek oktatása folyik, és egy-egy témakört más-más tanár oktat, az érdemjegyet a tantárgyi blokkot tanító tanárok közösen állapítják meg. Amennyiben valamelyik oktató elégtelenre értékeli a tanuló teljesítményét, a közösen oktatott tantárgy elégtelen értékelést kap.

A szaktanár a tanuló félévi vagy egész évi kimagasló teljesítményét tantárgyi dicsérettel ismerheti el. Az a tanuló, aki egész évben kimagaslóan teljesített valamennyi, illetve majdnem valamennyi tantárgyból, tantestületi dicséretet kaphat.

A sajátos nevelési igényű, illetve a beilleszkedési, tanulási és magatartási zavarral küzdő tanulót a szakértői és rehabilitációs bizottság szakértői véleményében, illetve a nevelési tanácsadó szakvéleményében foglaltak szerint az intézmény vezetője mentesíti az adott tantárgy, tantárgyrész értékelése és minősítése alól. A tanuló ebben az esetben is köteles az adott tantárgyat tanulni, amelyhez módszertani, technikai segítséget kap.

8.2 *A tanulók értékelése, az értékelés alapelvei*

- személyre szóló legyen
- fejlesztő, ösztönző jellegű legyen
- ne legyen megtorló, fegyelmező jellegű
- folyamatosságot biztosítson
- az iskolai követelményrendszerre épüljön

- biztosítsa a szóbeli és írásbeli értékelés egészséges arányát
- félelemmentes légkörben történjék

8.3 Magatartás és szorgalom minősítése

A magatartás minősítése a következő lehet: példás, jó, változó, rossz.

A szorgalom minősítése a következő lehet: példás, jó, változó, hanyag.

A magatartás és szorgalom minősítésére az osztályfőnök javaslatát az osztályozó értekezleten előterjeszti. Javaslatához be kell szereznie az osztályban tanító oktatók véleményét, kollégista tanuló esetén a kollégiumi csoportvezető véleményét is. Az osztályozó értekezlet segíti az osztályfőnök tárgyilagos döntését.

A magatartás értékelésekor a következőket kell figyelembe venni:

- példás lehet a magatartása annak a tanulónak, akinek nincs igazolatlan mulasztása, legfeljebb egy szaktanári fegyelmező intézkedése van; és legalább egy írásbeli dicséretben részesült
- jó minősítést az kaphat, akinek nincs igazolatlan hiányzása és nincs osztályfőnöki vagy magasabb fokozatú fegyelmező intézkedése,
- az kaphat változó minősítést, akinek osztályfőnöki vagy igazgatói fegyelmező intézkedése van,
- rossz a minősítése annak, akinek hatályos fegyelmi büntetése van.

A szorgalom értékelésekor a következőket kell figyelembe venni:

- példás lehet a szorgalma annak, aki tanulmányi kötelezettségeit folyamatosan teljesíti, akinek tanulmányi eredményei összhangban vannak a képességeivel,
- jó a szorgalma annak, aki tanulmányi kötelezettségeit néha nem teljesíti, és egyik tantárgyból gyengébb az eredménye, mint az képességei alapján elvárható lenne,
- változó lehet a szorgalma annak a tanulónak, aki tanulmányi kötelezettségeit rendszertelenül teljesíti, és eredményei több tantárgyból elmaradnak a képességei alapján elvárhatótól,
- hanyag a szorgalma annak, aki tanulmányi kötelezettségeit elhanyagolja.

9. Az iskola magasabb évfolyamára lépés feltételei

A meghatározásnál a hatályos szakképzési törvényből kell kiindulni. Az iskola magasabb évfolyamára lépés feltétele az előző évfolyam oktatási és képzési programban rögzített minimumkövetelményeinek való megfelelés.

10. A csoportbontások és az egyéb foglalkozások szervezésének elvei

Az intézményben csoportbontásban tanított órákat az egyes technikumi/szakgimnáziumi és szakképző iskolai/szakközépiskolai óratervei tartalmazzák.

Iskolánkban csoportbontásban tanítjuk az idegen nyelvet, az informatikát, matematikát, illetve a szakmai tantárgyakat.

- idegen nyelvek esetében tudásszint felmérést követően lehetőség szerint homogén tudásszintű csoportok kialakítása a célunk
- informatika, matematika, szakmai elmélet és gyakorlat esetében szakmánként bontunk csoportot, figyelembe véve a csoportlétszámokat. Célunk, hogy a létszámok 10%-nál nagyobb mértékben ne térjenek el.

A tanuló és a gondviselő csoportváltást írásban kérhet, amit az érintett oktatók és az osztályfőnök véleménye szerint az igazgató engedélyezhet.

Az iskolában egyéb foglalkozások is szervezhetők. Ezek indításáról az oktatói testület dönt, és rögzíti az éves munkatervben. A tanulók jelentkezése az 5. pont szerint történik.

11. Az egészségnevelési és környezeti nevelési elvek, programok, tevékenységek

Egészségnevelés

Az egészségneveléssel kapcsolatos elveket, programokat a Szakmai program Egészségnevelési programja tartalmazza.

A Környezeti nevelés

Célunk a környezettudatos magatartás és a környezetért felelős életvitel kialakítása. Az ember a természet része, ugyanakkor társadalmi lény is. Meg kell tanulni a természeti, az épített és társadalmi környezettel való harmonikus együttműködést. Fontos az embert tisztelő szokásrendszer kialakítása, annak érzelmi, értelmi, esztétikai és erkölcsi megalapozása.

11.1 A környezeti nevelés alapelvei

A környezeti nevelés:

- tartalma kiszélesedett, a fenntarthatóságra, az emberiség jövőjének biztosítására irányul,
- kiterjed az emberi együttélés, illetve az ember-természet kapcsolat bemutatására és formálására,
- elősegíti a környezeti- és egészség- tudatosság erősödését,
- a pedagógiai gyakorlatban kiterjed a testi-lelki egészségnevelésre, a társas készségek (konfliktuskezelés, döntés, együttműködés) fejlesztésére és a mentálhigiéné nevelésre is,
- az iskolai gyakorlatban harmonikusan ötvöződik a környezettudományi és társadalomtudományi ismeretek köre, hiszen csak az ember biológiai és társas-társadalmi természetének sajátosságaira építve történhet az értékrend, az erkölcs és az életviteli szokások formálása.

11.2 Környezeti nevelés tanítási órákon

A környezeti nevelés minden oktató, illetve valamennyi tantárgy feladata. („Minden ugyanarról, tágabb értelemben a környezetről szól”).

A probléma az élet minden területét átszövi, ezért szükséges az összes tantárgyra kiterjedő, összehangolt tanórai környezeti nevelés.

Az egészségnevelési programrészen belül megtalálhatók a tantárgyakon belül megvalósítandó környezetnevelési témakörök. A tanóra lehetőséget ad arra, hogy a különböző korosztályokban a diákok életkorának, ismereteinek megfelelő szinten foglalkozzon a tanár egy témával.

A szennyezések, környezeti ártalmak megismertetése mellett hangsúlyozni kell a megelőzés lehetőségeit, az egyén és közösség felelősségét, annak társadalmi és gazdasági vonatkozásait.

A szaktanár jó ismerője „tudományterületének”, így az adott tananyag tanítása során megbeszéli a tanulókkal a környezet- és egészségvédelemmel kapcsolatos kérdéseket.

Osztályfőnöki órákon az osztályfőnök

- szaktárgyi hovatartozása a környezeti nevelés szempontjából nem meghatározó, általános tájékozottsága, problémafelismerő és feldolgozó képessége segíti a tanulók környezettudatos magatartásának kialakítását,
- nemcsak tiltással, büntetéssel biztosítja osztálya rendjét, tisztaságát, hanem arra törekszik következetes neveléssel, hogy a szép környezet tanulóink belső igényévé váljon,
- a fogyasztói társadalom problémáinak felismerését és megoldását segíti (pl. táplálkozási szokások, iskolai büfé kínálata, szükségtelen túlcsomagolás, hulladék kezelése, anyag- és energiatakarékosság az iskolában).

11.3 Környezeti nevelés tanítási órán kívül

Házirend:

Szabályozza az iskolák épületének, valamint annak közvetlen környezetének (udvar) tisztaságával, rendjével kapcsolatos teendőket, a szándékos rongálással kapcsolatos anyagi felelősséget.

Tanulmányi és szakmai és természetjáró kirándulások:

Lehetőség nyílik hazánk természeti és kulturális értékeinek megismerésére, a társadalomgazdasági és környezeti hatások összefüggéseinek vizsgálatára.

Jeles napok:

Lehetőség szerint bekapcsolódunk az országos illetve a helyi programokba (pl. helyi civil szervezetek közterületi szemétygyűjtési akciói).

12. A tanulók esélyegyenlőségét szolgáló intézkedések

Valamennyi tanulónak joga van képességei maradéktalan kibontakoztatására, személyiségfejlődésének támogatására. Külön figyelmet kell fordítani a valamilyen okból hátrányos helyzetbe került tanulóakra, akiknek olyan támogató környezetre van szükségük, mely biztosíthatja iskolai sikerességüket. Az esélyegyenlőséget biztosítani kell a szakképzéshez való hozzáférés esetében, a gyakorlati képzőhelyek kiválasztásában, a választható szakképesítések vonatkozásában, a hátrányos helyzetűek támogatásában.

Iskolánk – többek között – az alábbi eszközökkel nyújt segítséget számukra az esélyegyenlőség megteremtése érdekében:

- kulcskompetenciák fejlesztésével,
- az oktatásban használt információs, kommunikációs technológiák alkalmazásával, a digitális tananyagok felhasználásának elősegítésével,
- méltányos és egészséges tanulási környezet kialakításával,
- a oktatók módszertani kultúrájának fejlesztésével,
- tapasztalaton és élményszerzésen alapuló tanulással,
- a differenciáló módszerek alkalmazásával,
- a hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű és a sajátos nevelési igényű tanulók integrált nevelésével,
- a mindennapos testedzés, a mozgás, sportolás biztosításával,
- környezettudatos szemléletű oktatás-neveléssel,
- egészségügyi, szociális támogató rendszer kialakításával,
- hatékony, új tanulási módszerek elsajátíttatásával és alkalmazásával a tanórákon,

- a tanulói aktivitás növelésével a tanítási órákon,
- a tanulási attitűd pozitív átformálásával,
- pályaválasztás segítésével,
- a továbbtanulás támogatásával,
- személyiségfejlesztéssel és közösségépítéssel,
- a szabadidő hasznos eltöltésének elősegítésével,
- partnerközpontú neveléssel.

13. A tanulók jutalmazásának elvei

A kiemelkedő tanulói teljesítmények évközi és év végi elismeréssel jutalmazhatók.

Az évközi dicséretet (szaktanári, osztályfőnöki, igazgatói) az ellenőrző könyvben és az E-naplóban kell az októnak vagy az osztályfőnöknek rögzíteni.

Az éves kiemelkedő tanulmányi, közösségi munkát, versenyeredményt az osztályfőnök javaslata alapján jutalmazhatja az iskola. A díjakat, okleveleket iskolai rendezvények alkalmával kapják meg diákok.

A kimagasló sporteredmény, kiváló tanulmányi munka, kiemelkedő szorgalom és példamutató magatartás együttes elismeréseként Vörös Balázs-díj adományozható. Az elismerést a Siófoki SZC Baross Gábor Technikuma és Szakképző Iskolája nappali tagozatán tanuló diáknak ítélhető oda. A díj adományozása az Alapító Okirat szerint történik.

14. Az emelt szintű érettségi vizsgára történő felkészítéshez az emelt szintű oktatásban alkalmazott fejlesztési feladatok és követelmények

A Siófoki SZC Baross Gábor Technikuma és Szakképző Iskolája emelt szinten - a kötelező érettségi tárgyak mellett - fizikából és biológiából biztosít felkészítést.

Az emelt szintű felkészítéshez az emelt szintű oktatásban alkalmazott fejlesztési feladatokat és követelményeket a NAT és az érettségi vizsga részletes követelményeiről szóló 40/2002. (V.24.) OM rendelet tartalmazza.

III. KÉPZÉSI PROGRAM

1. Alkalmazott szakmai programok, programtantervek

1.1 Szakgimnázium, Technikum

Alkalmazott szakmai program 2018-tól kifutó rendszerben

Szakma	Szakmai program
54 582 01 épületgépész technikus	A szakképzési kerettantervekről szóló 5/2018. (VII.9.) ITM rendelet.
54 481 05 műszaki informatikus	
54 481 02 gazdasági informatikus	
54 525 02 autószerelő	
54 850 01 környezetvédelmi technikus	
54 815 01 fodrász	
54 723 02 gyakorló ápoló	

Alkalmazott programtanterv 2020-tól felmenő rendszerben

Szakma	Programtanterv
5 1012 21 01 Fodrász	A szakképzésről szóló törvény végrehajtásáról szóló 12/2020. (II. 7.) Korm. rendelet 13.§-a szerint
5 0712 14 02 Környezetvédelmi technikus	
5 0732 07 01 Épületgépész technikus	
5 0612 12 02 Informatikai rendszer- és alkalmazás-üzemeltető technikus	
5 0716 19 04 Gépjármű mechatronikai technikus	
5 0913 03 04 Gyakorló ápoló	
5 1041 15 01 Hajózási technikus	
5 1021 14 04 Vízügyi technikus	

1.2 Szakképző iskola

Alkalmazott programtanterv 2020-tól felmenő rendszerben

Szakma	Programtanterv
4 0722 08 01 Asztalos	A szakképzésről szóló törvény végrehajtásáról szóló 12/2020. (II. 7.) Korm. rendelet 13.§-a szerint
4 0715 10 07 Gépi és CNC forgácsoló	
4 0732 06 05 Festő, mázoló, tapétázó	
4 0716 19 11 Karosszéria-lakatos	
4 0715 10 08 Hegesztő	

4 0732 07 03 Központifűtés- és gázhálózat rendszereszerelő	
4 0723 16 03 Divat szabó	
4 0713 04 07 Villanszerelő	
4 0716 19 05 Gépjármű mechatronikus	
4 1041 15 02 Képesített hajós	

2. A szakmai tantárgyak tananyaga

A szakmai tantárgyak tananyagát az Szakmai program 3. számú (technikum) és a 4. számú (Szakképző iskola) melléklete tartalmazza.

3. A tanuló, illetve a képzésben részt vevő személy teljesítményének ellenőrzése és értékelésének, illetve minősítésének módja

Az ellenőrzés és értékelés az oktatási program 8. pontjában meghatározott elvek szerint történik.

4. A szakmai vizsgához kapcsolódóan szervezett egybefüggő felkészítés rendje

A tanuló igények alapján, a 12/2020 (II.7.) Kormányrendelet 46/A §-a szerint a szakma jellegétől függően, a tanév rendjéhez illesztve szervezi meg az iskola az ötnapos egybefüggő felkészítést.

5. Intézményi kapcsolattartás gazdálkodó szervezetekkel

A szakoktatással összefüggő feladatokat a szakmai igazgatóhelyettes látja el a külső gazdálkodó szervezetekkel.

A vállalati szakoktatóval egyeztetik az évfolyam gyakorlati feladatait, az oktatás menetét.

Az illetékes területi kamara bevonásával időszakos helyszíni ellenőrzéseket tartanak, amelyet a kamara jegyzőkönyvben rögzít.

Az intézmény a gazdálkodó szervezetekkel egyeztetve felméri a szakmákkal kapcsolatos igényt.

A szakköznevelési képzés összefüggő szakmai gyakorlatát az intézmény és a gazdálkodó szervezet együttműködési megállapodásban rögzíti, amit a kamara ellenjegyez.

A nagyobb vállalatok, Hajózási Rt., a Kvv. Zrt., WABEKO Kft., Renault szervíz, Peugeot szervíz több tanulót fogad, így ezekkel a cégekkel heti szinten telefonos, vagy email kapcsolatban van az intézmény.

Az iskola a nyílt napot a gazdálkodó szervezetek és az egyéb partnereinek bevonásával rendezi meg.

Az intézmény a nagyobb rendezvényein történő részvételre levélben, vagy személyesen kéri fel a gazdálkodó szervezetet.

Az iskola honlapjának változásaira felhívja a gazdálkodó szervezetek figyelmét.

A gyakorlatra kihelyezett tanulóknál felmerülő problémákat az osztályfőnökök egyeztetik a vállalkozókkal, súlyosabb esetekben kapcsolódik be a szakmai igazgatóhelyettes.

IV. EGÉSZSÉGFEJLESZTÉSI PROGRAM

Az Egészségügyi Világszervezet az egészséget a társadalmi és az egyéni teljesítmény felől közelíti meg és hangsúlyozza az egészség dinamikus és pozitív természetét. Az egészséget alapvető emberi jognak, „az élethez szükséges erőforrásnak” tekinti, amely egyben társadalmi befektetés is.

E szélesen értelmezett definíció bizonyos problémákat vethet fel, mivel megnehezíti a gyakorlati prioritások felismerését.

Ezért fontos, hogy az egészségfejlesztésben dolgozó szakemberek az adott helyzethez leginkább igazodó szempontok alapján lássák el feladataikat.

A testi-lelki egészség megteremtésének és megőrzésének szintjei:

- az egyén szintje,
- a családi élet szintje,
- az oktatás és a nevelés régiója (iskola),
- nemzeti – országos – társadalmi – állami szint (Alaptörvény),
- országok, népek feletti nemzetközi szervezetek (pl. WHO).

A testi-lelki-szellemi egészség megőrzésének fő feltétele: saját belső természetünk megismerése.

Az egészség megteremtésének és fejlesztésének folyamata az egyéntől indul és az iskola az az intézmény, amely tudatosítja ezt a folyamatot.

Napjainkban az egészség-megőrzési tevékenység fő célja, hogy képessé tegye az embereket arra, hogy egyre növekvő kontrollt szerezzenek saját egészségük felett, többet törődjenek egészségükkel és mindehhez rendelkezzenek a szükséges információkkal és lehetőségekkel. Így az egészség megteremtése, fejlesztése és őrzése a mindennapi élet része kell, hogy legyen. Az egészségmegőrző tevékenység magában foglalja az emberi szervezet működésével és a betegségek megelőzésével, az életvezetéssel kapcsolatos ismeretek bővítését, ezen kívül figyelembe veszi az egyén szociális és gazdasági helyzetét, mentális és fizikai kapacitását valamint a társadalmi környezeti tényezők változását.

Az iskola egészséges életmódra nevelési programja hidat képez a család és a társadalmi intézményrendszer között, és mint másodlagos szocializációs közeg - „nagy hatású mentálhigiénés intézményként”- tartják számon a szakirodalomban.

Az iskola az egészségvédelem egyik legfontosabb színtere:

- minden korosztály hosszú éveken át látogatja az intézményeket,
- a tanulók személyiségfejlődésük, az értékek elsajátítása szempontjából még olyan fejlődési periódusban vannak, hogy érdemi hatást lehet elérni az életideálok, preferenciák kialakításában,
- az egészségtámogató magatartásmódok kialakulásának folyamatában a szocializáció kitüntetett színtere az iskola,
- az iskola, mint társadalmi intézmény más társadalmi intézményekkel és szervezetekkel állandó kölcsönhatásban létezik,
- így pl. egy egészségfejlesztési programhoz való csatlakozás hatást gyakorol az iskolának a szűkebb és tágabb környezetével való viszonyára, a környezet viselkedésére.

1. Általános fejlesztési követelmények

- A diákoknak legyenek alapvető ismereteik az emberi szervezet működéséről, a testi egészség és a mentálhigiéne összefüggéseiről, az egészséget fenyegető tényezőkről, a betegségek és balesetek megelőzésének módjairól, az egészségkárosító szokások és szenvedélyek kialakulásának megelőzéséről.
- Alakuljon ki a sportoláshoz, a mozgáshoz való pozitív viszonyuk, fejlődjön szabadidő kultúrájuk. A sportoláson keresztül is edzzék akaraterejüket, fejlődjön alkalmazkodóképességük, személyiségük.
- Rendelkezzenek a harmonikus (társas) kapcsolatok kialakításához, a kooperációhoz megfelelő ismeretekkel, készségekkel, empátiával. Legyenek felkészülve az örömteli párkapcsolatra, a családi életre.
- Rendelkezzenek megfelelő énképpel, önismerettel, a kulturális különbségek megértésének képességével. Fejlődjön kritikai érzékük, szociális érzékenységük, illetve képességük, amely embertársaikkal, környezetükkel való sikeres kapcsolatteremtést illetve együttélést tesz lehetővé. (empátia, rugalmasság, alkalmazkodó képesség, személyiség tisztelet stb.)
- Fejlődjön erkölcsi tudatuk, jellemük, ítélőképességük. Legyenek tisztában az emberi magatartást irányító különféle érdekekkel, eszközökkel. Értsék meg az erkölcsi normák, értékek és az ezeken alapuló magatartási szabályok, életvezetési elvek betartásának jelentőségét.

2. A testi és lelki egészség a képzési programban

Az egészséges életmódra nevelés nemcsak a betegségek megelőzésének módjára tanít.

Az egészséges állapot örömteli megélésére és a harmonikus élet értéként való tiszteletére is nevel.

Az egészséges, harmonikus életvitelt megalapozó szokások a tanuló cselekvő, tevékeny részvételével alakíthatók ki.

Az iskolai környezet, mint élettér is biztosítja az egészséges testi, lelki, szociális fejlődést, ebben a oktatók életvitelének is jelentős szerepe van.

A testi-lelki egészség megőrzésére, a fizikai, szellemi képességek megtartására, fejlesztésére számos nevelési és képzési cél, követelmény és feladat fogalmazódott meg a különböző tantárgyakban:

Magyar nyelv- és irodalom:

- együttműködés csoportos beszélgetésben, vitában,
- kommunikáció etikájának alapelvei,
- képesség a saját vélemény megvédésére illetve változtatására,
- eltérő vélemény tisztelete,
- önkontroll és szövegjavítás,
- fogékonyság az igazságra, a megértésre, a pozitív érzelmekre, a szépségre,
- önismeret és kritikai érzék folyamatos fejlesztése,
- a művekben megjelenített erkölcsi kérdések, magatartásformák felismerése, megértése.

Élő idegen nyelv:

- az idegen nyelven való önkifejezés öröme által,
- a bátorság, önbizalom növekedése az idegen nyelven való megszólalásban,
- miénktől eltérő kultúrák, erkölcsi normák megismerésén keresztül más normák szerint élő emberek elfogadása.

Matematika, fizika:

- állítások megítélése,
- szabályszerűségek felismerése, megfogalmazása,
- összefüggések leírása,
- lényeg kiemelése,
- megoldási menet tervezése, leírása,
- vitakészség fejlődése (érvelés, cáfolás),
- az élet és a természet értékeinek felismerése, megbecsülése,
- a tudás megbecsülése vele együtt a segítőkészség kialakítása, s a segítség elfogadására való törekvés,
- a különböző energiafajták, az erőművek és azok környezetre gyakorolt előnyeinek és hátrányainak ismerete,
- a megújuló energiafajták és az alternatív energia-kiegészítők ismerete.

Történelem és társadalomismeret:

- családi és iskolai megbízatások felelős teljesítése,
- a rend és a szabadság összefüggéseinek megértése,
- tudatos és kritikus viszony a társakhoz, társadalomhoz a környező világban (anyagi, természeti, szellemi),
- mások és önmaga döntéseinek értékelése, indoklása,
- jelenségek változásainak megítélése,
- többségi és kisebbségi vélemények összehasonlítása, értékelése, a kisebbségi vélemény figyelembevétele.

Biológia, alkalmazott kémia:

- értékelje és óvja a természet szépségeit,
- ismerje a hétköznapi tevékenységek környezetkárosító és kímélő formáit,
- értékelje az egészséget, mint értéket,
- igényelje az egészséges életkörülményeket,
- képes legyen fizikai és lelki egészségének, az egészséges környezetnek megőrzésére,
- vállaljon felelősséget a természet jövőjéért, fenntarthatóságáért,
- ismerje az emberi szervezetet veszélyeztető anyagok (alkohol, nikotin, drog, gyógyszerek) szervezetre gyakorolt hatását,
- ismerje fel az életfolyamatokat, a visszafordíthatatlanságot.

Természetismeret, komplex természettudomány:

- felelős környezeti magatartás tanúsítása,
- érzékeljék és értékeljék a környezetben lezajló változásokat,
- a legfontosabb információforrásokból szerzett információkat mérlegeljék, tudjanak azokból valós következtetéseket levonni,
- ismerjék meg a természetvédelem alapvető céljait, nemzeti parkjainkat, természeti értékeinket,
- ismerjék a környezetkárosodások megelőzésének elveit, főbb módjait illetve a károsodott tájak természetes állapotának visszaállítási lehetőségeit és korlátait,
- tudják, melyek a leglényegesebb globalizációs folyamatok, és azoknak milyen előnyei és hátrányai lehetnek a Föld egészére.

Testnevelés és sport:

- sajátos eszközeivel hozzájárulhat ahhoz, hogy a tanulók életigenlő, az egészséget kiemelt helyen kezelő személyiséggé váljanak,

- erkölcsi, fizikai tulajdonságok (pl. bátorság, kitartás, önbizalom, önfegyelem stb.) erősítése, jellemformálás,
- legyenek képesek önképzésre, önellenőrzésre,
- ismerjék motorikus képességeiket, azok fejlesztésének, fenntartásának módját,
- igényeljék a mozgásos játék, versengés örömét,
- becsüljék meg társaik teljesítményét,
- ismerjék fel a testnevelés és sport egészségügyi, prevenciós értékeit és a rendszeres fizikai aktivitás váljék életmódjuk részévé – ennek egyik legfontosabb lehetősége a mindennapos testnevelés bevezetésében rejlik,
- a mindennapos testnevelést azokon a napokon, amikor közismereti oktatás folyik testnevelés óra megtartásával kell biztosítani,
- heti legfeljebb 2 testnevelés órát iskolai sportkörben, az iskolában működő diáksport-egyesületben vagy versenyszerűen sporttevékenységet folytató sportolással ki lehet váltani,
- speciális gyakorlatokkal biztosítja a könnyített és gyógytestnevelésre kötelezett tanulók deformitásainak, elváltozásainak javítását, és ellensúlyozza a különböző elváltozásokból fakadó kisebbségi érzésüket, gátlásaikat.

Osztályfőnöki munka:

Célja a tanulók személyiségének sokoldalú fejlesztése. Gondosan felépített nevelési tartalmakkal ismeretek, készségek, képességek kialakítása.

Osztályfőnöki órákon feldolgozandó témakörök:

- énképünk, milyen a harmonikus személyiség,
- egészségünk védelme,
- a családi élet harmóniája,
- helyünk a társadalomban,
- gyarapítsuk műveltségünket,
- a szabadidő helyes eltöltése,
- munkakultúra,
- környezetkultúra az ember és a természet harmonikus kapcsolatáról,
- hazánk és nagyvilág,
- jövőképünk.

Informatika:

- sajátítsa el az önálló tájékozódás, ismeretszerzés alapjait,

Pályaorientáció:

- ismerje meg az eredményes pályaválasztás pszichés összetevőit.

3. Az egészségnevelés ajánlott tartalma, témakörei

Harmonikus kapcsolatok kialakítására nevelés

- az ember fő biológiai, pszichológiai, szociálpszichológiai jellemzői,
- az ember viszonya önmagához, családjához, embertársaihoz (kortárs csoportok, munkatársak stb.), a társadalomhoz, intézményekhez,
- emberismeret, empátia, alkalmazkodó készség,
- egyén és közösség: az iskolai életbe, közösségekbe való beilleszkedés, a közéletben való aktív részvétel,
- kulturált személyközi érintkezés felnőttekkel, tanárokkal és a diáktársakkal minden élethelyzetben,
- normális embertársi, nemek közötti kapcsolatok, magatartásformák alakítása (szolidaritás, barátság, kooperáció),
- a viselkedést, személyközi viszonyokat szabályozó értékek, erkölcs hagyományok, szokások, normák, jog, divat, vallási előírások,
- a társadalmi értékrend: az értékek, normák változó világa,
- saját és mások testi épségének óvása.

A tárgyi környezettel való harmonikus együttélésre nevelés

- kulturált és esztétikus környezeti higiéné biztosítása, fenntartása, a környezet védelme,
- a közvetlen környezet, az iskola különböző létesítményeinek, gyakorlati munkahelynek rendben tartása, óvása, szépítése, a környezeti higiéné fenntartása,
- környezetkímélő magatartás és életmód (környezetbarát anyagok felhasználása, takarékoság stb.).

Betegségek elkerülése, az egészség megóvása

- a tevékenységek, a terhelés harmonikus, kiegyensúlyozott aránya,
- baleseti óvórendszabályok ismerete, balesetek elkerülése,
- közlekedési kultúra,
- helyes magatartás betegség esetén,
- elsősegély-nyújtási ismeretek,
- egészség, korszerű rendszeres táplálkozás,
- rendszeres testmozgás, sport,
- megfelelő személyi higiéné (ápoltság, időjárásnak megfelelő öltözködés stb.).
- helyes napirend, életrend /pihenés-munka kellő aránya, elegendő alvásidő stb./ kialakítása
- egészséget fenyegető környezetkárosító anyagok, környezeti ártalmak.

Mentálhigiéné, krízis prevenció: a lelki egészség megóvása

- önismeret, önkontroll, önbizalom, autonómia, személyiség megőrzése
- pozitív életszemlélet elsajátítása,
- szorongás és stresszoldó technikák; különböző (pozitív és negatív) élmények feldolgozása,
- emberismeret, empátia, alkalmazkodó készség, nyitottság,
- önnevelési, problémamegoldó és konfliktuskezelő készség fejlesztése,
- döntési képesség, érzelmi kifejező készség fejlesztése,
- egyéni képességek, lehetőségek és célok összhangja,
- devianciák.

Függőséghez vezető motívumok feltárása ill. szokások megelőzése

- egészségkárosító élvezeti szerek (mérsékelten alkohol, nikotin, kávéfogyasztás),
- serkentők, nyugtatók, drogok,
- szenvedélybetegségek (alkoholizmus, narkománia),
- függőséghez vezető okok feltárása, tudatosítása,
- a függőség egészségkárosító követelményei,
- a konfliktus- és válságkezelés más, lehetséges megoldásai.

Családi életre, társsá, szülővé nevelés

- nemi szerepek: barátság, partnerkapcsolatok, szexuális kultúra,
- érzelmi háttér fontossága a kapcsolatokban, a döntések meghozatalában,
- a család funkciója, jelentősége a szocializációban,
- családtípusok,
- szülői felelősség,
- kapcsolatok családtagok között, a családi élet szervezése (szerepek, feladatmegosztás),
- konfliktusok, válságok a családban, feloldási lehetőségek.

Szabadidő- kultúra fejlesztése

- elhasznált energiák pótlása,
- szellemi, testi kondíció megőrzése, fejlesztése,
- társas kapcsolatok ápolása, fejlesztése,
- önmegvalósítás, önfejlesztés,
- optimális pszichés állapot kialakítása, fenntartása.

Szabadidős szokások, a szabadidő felhasználása

- a szabadidő eltöltésének káros, haszontalan, ill. hasznos formái,
- a tömegkommunikációs eszközök, a reklám, a média stb. manipulatív szerepe a szabadidős szokások alakításában,
- igényes és igénytelen szórakozás,
- szabadidő tervezés.

4. A tevékenység keretei, eszközök és módszerek

Tanulók szociokulturális háttérének feltérképezése; a családi körülmények és a tanulók főbb személyiségjegyeinek megismerése, kapcsolataik feltárása.

Eszközök, módszerek:

- kérdőíves felmérés, megfigyelés,
- önéletrajz, önjellemzés, mások jellemzése, önismereti teszt,
- szociometriai elemzés /minden 9. osztályban és 11. évfolyamon/.

A tanuló szabadidős szokásainak feltérképezése különös tekintettel az egészséges életmódra, rendszeres mozgásra, sportolásra, az egészséges életmódról vallott felfogásukra, nézeteikre.

Eszközök, módszerek:

- megfigyelés,
- időmérleg vizsgálat.

Fel kell tárni, milyen értékeket tartanak diákjaink fontosnak, milyen normák, erkölcsi szabályok irányítják döntéseiket, cselekedeteiket.

Eszközök, módszerek:

- értékorientációs vizsgálat kérdőívvel,
- megbeszélés,

- vita,
- egyéni beszélgetés.

Fontos tudnunk, van-e a tanulónak káros szenvedélye, szokása: dohányzás, alkoholfogyasztás, kábítószer fogyasztás. (A titoktartási kötelezettséget szabályozó jogi előírások szerint.)

Szülői értekezleteken, fogadóórákon a szülőkkel való közelebbi beszélgetések.

Egyéb eszközök, lehetőségek:

- szakkönyvek,
- videofilmek,
- országos egészségnevelési programokhoz való csatlakozás,
- helyi orvosi előadók meghívása
- védőnői tanácsadás,
- ÁNTSZ preventív csoportja
- rendőrség ifjúságvédelmi csoportja
- mentálhigiénés szakember
- pszichológus

5. Az egészségmagatartás befolyásolásának lehetőségei

- táplálkozás minősége, mennyisége,
- a mozgás szerepe, jelentősége, a szervezetre gyakorolt jótékony hatása,
- fizikai állóképesség növelése a különféle betegségben szenvedőknél gyógytorna lehetőséggel,
- szűrővizsgálatokon való részvétel fontossága a megelőzés szempontjából (fogászat, tüdőszűrés, nőgyógyászati rákszűrés stb.),
- szabadidő hasznos eltöltése,
- személyközi viszonyok karbantartása és ápolása,
- prevenciók programok,
- kortárs csoportok segítése a megelőző munkában,
- esélyteremtés a fiatalok számára egy produktív életstílus kialakítására és a káros szenvedélyek visszautasítására,
- segítségnyújtás szenvedélybetegségben szenvedő fiataloknak,
- mentálhigiéné alkalmazása a diákság és a oktatók körében,
- pszichológus segítése,
- média.

6. Mentálhigiéné

Az iskolának a személyiségformálásban betöltendő feladatköre az utóbbi két évtizedben alapvető változáson ment át. Az átadandó ismeret megsokszorozódott és az iskolai személyiségformálásnak váratlanul új feladatai születtek, elsősorban a családi nevelés hiányosságait pótló reszocializációs, korrekciós funkció.

Elvárások a oktatóktól:

- a személyiségformálásban betöltendő fejlesztő funkció, testi-lelki- szociális egészségnevelés,
- oktató, ismeretátadó funkció,
- a családi szocializáció mulasztásaiból rájuk háruló korrekció (terápiás) funkció,
- prevenció, zavarfelismerő, szűrő diagnosztika,
- a családdal való kapcsolatban a lehetőségeikhez mérten vállalják a családgondozó, családterapeuta funkciót,
- a gyermek személyiségfejlődési, magatartási zavarainak helyrehozó funkciója.

V. PÁLYAORIENTÁCIÓS SZOLGÁLTATÁSOK

1. Általános pályaorientáció

- osztályfőnöki órák keretében (pl.: önismeret fejlesztés, felsőoktatási jelentkezési információk, egyéni és csoportos megbeszélések formájában)
- pályaorientációs felelőssel történő konzultációk

2. Szakmacsoportokhoz kapcsolódó pályaorientáció

- szakoktatókkal történő konzultáció (pl.: az egyéni adottságok, érdeklődési köröknek megfelelő továbbtanulási, elhelyezkedési lehetőségek)
- vállalati bemutatók, tanulmányi kirándulások (végzősök számára nyújtott életpályamodellek megismerése)

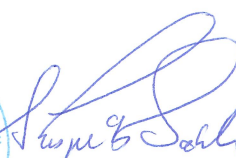
VI. ZÁRADÉK

A Siófoki SZC Baross Gábor Technikum és Szakképző Iskola Szakmai programját az oktatói testület elfogadta.

A Szakmai program a fenntartó jóváhagyásával válik érvényessé.

Siófok, 2023. augusztus 31.

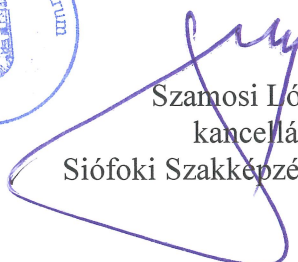

Kispéter Sándor
igazgató

Jóváhagyta:

Horváth Péter
főigazgató
Siófoki Szakképzési Centrum

Szamosi Lóránt
kancellár
Siófoki Szakképzési Centrum

VII. MELLÉKLETEK

- 1. melléklet: a technikumi képzés közismereti tantárgyainak programja
- 2. melléklet: a szakképző iskolai képzés közismereti tantárgyainak programja
- 3. melléklet: a technikumi képzés szakmai tantárgyainak programja
- 4. melléklet: a szakképző iskolai képzés szakmai tantárgyainak programja

